

บทที่ 3

ความขัดแย้งแห่งสิทธิ

จากการที่นำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลนั้นเอง ได้มีผลให้สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (right of privacy) มีโอกาสได้รับความกระทบกระเทือนมากขึ้น จนกระทั่งในหลายประเทศจำเป็นต้องทำการควบคุมการเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ในทางตรงกันข้ามการนำเอาเครื่องมือดังกล่าวมาใช้กลับส่งผลดีต่อเสรีภาพในข่าวสาร (freedom information) และในขณะที่มีความขัดแย้งระหว่างสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและเสรีภาพแห่งข่าวสาร ผู้มีอำนาจแห่งรัฐก็ได้หยิบยกเอา "ความมั่นคงแห่งชาติ" (National Security) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีมาแต่ดั้งเดิมและมีความสำคัญต่อความอยู่รอดของรัฐมาเป็นเครื่องมือในการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล และใช้ในการปิดกั้นเสรีภาพในข่าวสาร เมื่อเป็นดังนี้จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงสภาพลักษณะ ขอบเขตตลอดจนความขัดแย้งระหว่างกัน และการคงไว้ซึ่งดุลยภาพของทั้งสามสิ่งโดยละเอียด

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Right of Privacy)

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) มาตรา 12 ได้กล่าวถึงสิทธิส่วนบุคคล (right of privacy) ไว้ดังนี้

"บุคคลใด ๆ จะถูกสอดแทรกโดยพลการในชีวิตส่วนบุคคลในครอบครัว ในเคหสถาน หรือในการสื่อสาร หรือจะถูกลบลู่ในเกียรติยศและชื่อเสียงมิได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายต่อการแทรกสอดหรือการลบลู่ดังกล่าวนี้" (1)

¹Article 12 "No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks."

ผู้รู้หลายท่านได้เน้นถึงความสำคัญของสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเอาไว้ แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่า คำนิยามของสิทธิดังกล่าวก็ยังมีได้มีการกำหนดขึ้นอย่างชัดเจนในหลายประเทศ⁽²⁾

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการยอมรับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลมาเป็นระยะเวลา นานแล้ว ทั้งได้มีการให้คำจำกัดความ ตลอดจนกล่าวถึงลักษณะทั่วไป กำเนิดและประวัติ ทฤษฎีที่รองรับสิทธิ ความแตกต่างระหว่างการล่วงละเมิดในชีวิตส่วนบุคคล กับกรณีอื่น ๆ เช่น กับกรณีหมิ่นประมาท (defamation) และการหมิ่นประมาทโดยการเขียนเป็นหนังสือ (libel)⁽³⁾ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อประกอบความเข้าใจถึงสิทธิดังกล่าว เนื้อหาส่วนใหญ่ที่นี้ ผู้เขียนจึงได้นำเอา ลึ้งเหล่านี้ของประเทศสหรัฐอเมริกามากล่าวไว้

1. คำจำกัดความและลักษณะทั่วไปของสิทธิ

ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ยอมรับกันโดยทั่วไปถึงคำจำกัดความของสิทธิใน ชีวิตส่วนบุคคลว่า คือ "สิทธิที่จะปลอดจากการเข้าถือเอาหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในเรื่อง ส่วนตัวของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใด. ปลอดจากการเผยแพร่ถึงกิจกรรมส่วนตัวของบุคคลหนึ่งใด ซึ่งสาธารณชน ไม่มีความเกี่ยวข้องใน เรื่องดังกล่าว หรือปลอดจากล่วงละเมิดอันมิชอบต่อกิจกรรมส่วนตัวของ บุคคลซึ่ง เป็นการทำลายหรือ เป็นมูลเหตุที่ทำให้ได้รับความทรมานทางจิตใจ ทำให้เสื่อมเสีย ชื่อเสียง หรือทำให้ได้รับความอับอาย ตามความรู้สึกของบุคคลทั่วไป" นอกจากนี้สิทธินี้ยังได้รับการจำกัดความว่า หมายความว่า "สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง" (right to be let alone)⁽⁴⁾ "สิทธิ ที่จะปลอดจากการเผยแพร่หรือเปิดเผยโดยมิชอบ" และ "สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่โดยปราศจากการ สอดแทรกโดยมิชอบจากสาธารณชนในเรื่องที่สาธารณชนไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะยุ่งเกี่ยว"

(2) Jame Arery Joyce, Human Rights: International document VOL 1, (Sijthoff & NoorDhoff-Alphen AAN Denriijn Oceana Publications Inc, 1978), P.706

(3) Libel หมายความว่า การหมิ่นประมาทโดยการเขียนหนังสือ หรือทำให้ปรากฏ เป็นลายลักษณ์อักษร

(4) สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ได้รับการจำกัดความว่า เป็นสิทธิที่จะดำรงชีวิตอยู่อย่างสันโดษ ของบุคคลหนึ่ง ๆ โดยปราศจากการเปิดเผยหรือเผยแพร่โดยไม่ชอบและเป็นไม่เป็นที่ปรารถนาของ บุคคลนั้น กล่าวโดยย่อก็คือ "สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง" ดู คดี Timperley V. Chase Collection Service, 272 Cal App 2d 697, 77 Cal Rptr 782

ศาลทั้งหลายที่ได้ยอมรับสิทธินี้ ถือว่า สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เป็นสิทธิตามกฎหมายของบุคคลอันมีลักษณะต่างหากจากสิทธิอื่น ๆ และการล่วงละเมิดสิทธินี้ถือเท่ากับ เป็นการกระทำละเมิด (tort) Restatement of Torts กำหนดว่า

“บุคคลใดโดยปราศจาก เหตุอันควร เข้าสอดแทรกอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์ของบุคคลอื่น โดยให้กิจกรรมของบุคคลผู้นั้น เป็นที่รู้ถึงบุคคลที่สามหรือ ทำให้รูปภาพของบุคคลอื่นดังกล่าวปรากฏต่อสาธารณะจะต้องรับผิดชอบบุคคลอื่น เช่นว่านั้น”

ในการพิจารณาค้นคว้าเรื่องละเมิดของ Prosser เขากล่าวว่า การล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลไม่ใช่การกระทำละเมิดที่มีลักษณะเพียงประการเดียว แต่ประกอบไปด้วยการกระทำละเมิดที่มีลักษณะที่แตกต่างกันสี่ประการ ซึ่งศาลเองก็ยอมรับการวิเคราะห์ในรูปแบบทั้งสี่ในการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันและอาศัยองค์ประกอบที่แตกต่างกัน มีดังนี้

- (1) การรบกวนต่อการอยู่โดยสันโดษหรือการอยู่โดยลำพังของใจทัก หรือต่อกิจกรรมส่วนตัวของเขา
- (2) การเปิดเผยข้อเท็จจริงส่วนตัวของใจทักต่อสาธารณชนอันทำให้ใจทักได้รับความเดือดร้อน
- (3) การเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยประการใด ๆ อันทำให้ใจทักตกอยู่ในทรรศนะที่เลวร้ายในสายตาของสาธารณชน
- (4) การเข้าถึงเอาชื่อหรือรูปภาพของใจทักเพื่อประโยชน์ของจำเลย⁽⁵⁾

- ในประเทศฝรั่งเศสนั้น สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Le respect de la vie privee) ได้รับการถือว่าเป็นสิทธิ เสรีภาพย่อยซึ่งจัดอยู่ใน เสรีภาพหลักดังกล่าวคือ สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เป็นสิทธิ เสรีภาพประการหนึ่งซึ่งจัดอยู่ใน เสรีภาพในสถานะของบุคคล (Le respect de la personnalite) ซึ่งเสรีภาพในสถานะของบุคคลดังกล่าวประกอบไปด้วย

1. เสรีภาพใน เคหสถาน
2. เสรีภาพในการรักษาความลับ

⁽⁵⁾ ดู Oscar C. Sattinger, J.D., "Privacy", American Jurisprudence

๓. สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล^(๖)

- ในประเทศอังกฤษ ดังได้กล่าวมาแล้วว่า สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ในประเทศอังกฤษไม่เป็นที่ยอมรับไว้โดยแจ้งชัด เนื่องจากปัญหาด้านขอบเขตแห่งสิทธินี้ และ เห็นว่าสิทธินี้ขัดต่อ เสรีภาพในการปราศรัยโดยเสรี ฉะนั้นสิทธิดังกล่าวในขั้นต้นจึงไม่ได้รับการบัญญัติรับรองคุ้มครองไว้ในกฎหมายอย่างแจ้งชัดโดยเฉพาะ นอกจากได้รับการคุ้มครองไว้ในบางมาตราของกฎหมายบางฉบับ อาทิเช่น Consumer Credit Act 1974^(๗) และในปัจจุบันประเทศอังกฤษได้มีการตรากฎหมายซึ่งมีชื่อว่า Data Protection Act 1984 อันมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาของประชาคม เศรษฐกิจยุโรปที่ตน เป็นสมาชิกอยู่

๒. กำเนิดและประวัติแห่งสิทธิ

ในประเทศสหรัฐอเมริกา แม้ว่าศาลจะได้รับยอมรับและบังคับการตามสิทธิในเรื่องนี้มานานแล้วก็ตาม แต่ก็เป็นที่น่าประหลาดใจในฐานะของสิทธิในทรัพย์สิน สิทธิตามสัญญา เป็นต้น และก็ยังไม่มีเป็นที่แพร่หลายกันจนกระทั่งได้มีการตีพิมพ์ใน Harvard Law Review ปี 1890 ในบทความที่มีชื่อว่า "The Right to Privacy" โดยนาย Warren และ Brandeis บทความดังกล่าวนี้ได้แนะนำให้รู้จักกับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและชี้ให้เห็นว่าสิทธินี้มีลักษณะแตกต่างหากจากสิทธิอื่น ทั้งยังได้วางหลักการที่จะใช้กับสิทธินี้ไว้ด้วย บทความนี้มีผลโดยตรงในก่อให้เกิดสิทธิตามกฎหมายประเภทใหม่รวมทั้งก่อให้เกิดการริเริ่มใหม่ ๆ ทางนิติศาสตร์ขึ้น นอกจากนี้ได้มีการกล่าวถึงสิทธินี้ใน Cooley on Torts (1888) หน้า 29 อันเป็นบทความที่ถกเถียงกันในเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการทำลายชื่อเสียง ซึ่งมีการกล่าวพาดพิงไปถึงสิทธิที่จะปลอดจากการคุกคามหรือความพยายามที่จะล่วงละเมิดต่อร่างกาย โดยบทความนี้ได้กล่าวถึงสิทธินี้ว่าเป็น

^(๖) ดู Claude-Albert Colliard, Libertes publiques, (Paris; COLLOZ 1975), P.311-331

^(๗) Section 174 (1) No information obtained under or by virtue of this Act about any individual shall be disclose without his consent.

“สิทธิของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใด อันอาจกล่าวได้ว่า เป็นสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่ที่จะอยู่ตามลำพัง”^(๘)

ต่อมาแนวความคิด เรื่อง สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้รับการยอมรับว่าเป็นสิทธิประการหนึ่งในสิทธิมนุษยชน^(๙) ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 12 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประวัติความเป็นมาของสิทธิดังกล่าวนี้ตามปฏิญญาสากลฉบับนี้มีดังนี้

แต่เดิมที่ในการประชุมใหญ่ที่ซานฟรานซิสโก เพื่อก่อตั้งองค์การสหประชาชาตินั้น ได้มีผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ กลุ่มหนึ่งพยายามที่จะให้มีการบัญญัติรับรองคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ แทนที่จะร่างเป็นปฏิญญา ออกต่างหาก แต่ประเทศมหาอำนาจหลายประเทศได้ปฏิเสธ และพยายามยับยั้งในเรื่องนี้ เพราะเกรงว่าประเทศของตนจะถูกจำกัดอำนาจอธิปไตย ค่อนข้างไร้อำนาจ เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนจะเป็นผู้ร่างปฏิญญา ฉบับนี้ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 68 แห่งกฎบัตร

เมื่อได้มีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้นแล้ว เจ้าหน้าที่ขององค์การฯ ก็เร่งรีบดำเนินการตามหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ คือ หน้าที่ที่จะส่งเสริมความเคารพและรักษาไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชนโดยสากล และถือว่ากรณีนี้เป็นกรณีริบคว้นหนึ่ง ดังนั้น เมื่อมีการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยแรก ก็ได้มีการก่อตั้งคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council) ตามมาตรา 62 แห่งกฎบัตรฯ

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมได้เริ่มงานครั้งแรกตามหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 68 แห่งกฎบัตรฯ ผลงานอันดับแรกก็คือ การก่อตั้งคณะกรรมการชั่วคราวคณะหนึ่ง เพื่อวางแผนงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ต่อมาคณะกรรมการชั่วคราวดังกล่าวได้รายงานว่า สหประชาชาติควรจะต้องจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (The Commission on Human Rights) ขึ้น เพื่อจัด

(๘) Oscar C. Sattinger, J.D, op.cit., P. 678-679

(๙) สิทธิมนุษยชน คือ “สิทธิทั้งหลาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในอารยประเทศว่า เป็นสิทธิพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ และในการพัฒนาบุคคลิกภาพมนุษย์ เป็นสิทธิที่มีการคุ้มครองป้องกันในทางกฎหมายเป็นพิเศษกับความสำคัญของสิทธิดังกล่าว” (ดู วีระโลจายะ, กฎหมายสิทธิมนุษยชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525, หน้า 53-54)

เตรียมทำร่าง เอกสาร เกี่ยวสิทธิมนุษยชน สำหรับให้สหประชาชาติประกาศใช้

ในที่สุด สมัชชาฯ ได้ลงมติยอมรับและประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 1948 ซึ่งถือเป็นวันสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติตั้งแต่นั้นมา

แต่เนื่องจาก ปฏิญญา ไม่ใช่สนธิสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศและไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมาย ⁽¹⁰⁾ ดังนั้นสหประชาชาติจึงได้พยายามแก้ไขจุดบกพร่องอันนี้ในรูปของการจัดทำสนธิสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งระบุสิทธิต่าง ๆ อันก่อให้เกิดข้อผูกพันทางกฎหมายต่อรัฐสมาชิกผู้เป็นภาคีตามสนธิสัญญานั้น ๆ ที่จะต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งกำหนดวิธีการคุ้มครองสิทธิไว้โดยชัดเจน ซึ่งข้อตกลงระหว่างประเทศของสหประชาชาติที่สำคัญเพื่อการนี้โดยตรงมีอยู่หลายฉบับด้วยกัน แต่ที่กล่าวถึงสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเอาไว้ก็คือ International Covenant on Civil and Political Right, 1966 โดยได้ห้ามการแทรกแซงในเรื่องส่วนบุคคล ครอบครัว เคหสถาน หรือจดหมายได้ตอบโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ⁽¹¹⁾

ในประเทศฝรั่งเศส ในเรื่องสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนั้น ได้มีรัฐบัญญัติลงวันที่ 17 กรกฎาคม 1970 ระบุไว้ในมาตรา 22 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 9 ของ Code Civil โดยมาตรา 9 วรรคแรกได้วางหลักการไว้ว่า บุคคลแต่ละคนนั้นย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเคารพสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลตามรัฐบัญญัติฉบับนี้ ผู้พิพากษาสามารถที่จะออกคำสั่ง มาตรการใด ๆ ก็ตามเพื่อให้มีการหยุดคุกคามต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ⁽¹²⁾

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลโดยเฉพาะในส่วน เกี่ยวกับการคุ้มครองด้านข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลนั้น ในปัจจุบันนี้ได้รับการรับรองและคุ้มครองในหลายประเทศดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

3. ทฤษฎีที่รองรับสิทธิ

ในประเทศสหรัฐอเมริกาในปัญหาเกี่ยวกับทฤษฎีที่รองรับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันไปหลายประการด้วยกัน กล่าวคือ ในบางมลรัฐศาลเห็นว่าสิทธินี้ได้รับการรองรับ โดยบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้ความคุ้มครองต่อชีวิตอิสระที่จะเลือกและการแสวงหาความสุข

(10) อย่างไรก็ตามพึงสังเกตุว่าแม้ปฏิญญาฯ จะไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมายแต่ก็มีอิทธิพลต่อกฎหมายของประเทศต่าง ๆ พอสมควร ซึ่งในบางประเทศมีผู้ถือว่าสิ่งที่รับรองคุ้มครองตามปฏิญญาฯ เช่นสิทธิต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ได้รับการรับรองคุ้มครองตามกฎหมายธรรมชาติ (Natural Law)

(11) ธีระ โลจายะ, กฎหมายสิทธิมนุษยชน, มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525, หน้า 63-64, 61-71, 77-78

(12) Clude Albert Colliard, op.cit., P. 329

โดยเห็นว่าสิทธิในชีวิตนั้นรวมถึงสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล อิสระที่จะเลือกรวมถึงสิทธิที่จะเลือกระหว่างทำงาน เอกชนและรัฐบาล สิทธิในการแสวงหาความสุขรวมถึงการที่จะไม่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนโดยปราศจากเหตุอันควร⁽¹³⁾ โดยนัยนี้ รัฐธรรมนูญจึงได้คุ้มครองถึงสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่อย่างสันโดษหรือที่จะมีชีวิตอยู่โดยไม่ถูกสาธารณชนเฝ้าดู อย่างไรก็ตาม ทศนะข้างต้น เป็นเพียงทศนะของนักนิติศาสตร์บางส่วน แต่อีกบางส่วนยังคงมีความเห็นแย้ง โดยเห็นว่าสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลมิได้รวมอยู่ในสิทธิในชีวิต อิสระที่จะเลือกและสิทธิในการแสวงหาความสุขแต่อย่างใด

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ศาลได้ชี้ว่ารัฐธรรมนูญได้ยอมรับถึงสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลแต่อย่างไรก็ตามศาลสูง สหรัฐ ได้ชี้ว่าบทแก้ไขที่สี่ ในเรื่องการค้นและยึดที่ไม่ชอบไม่อาจจะแปลความหมายไปถึง "สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล" ได้ และการคุ้มครองดังกล่าว เป็นการคุ้มครองบุคคลหนึ่ง ๆ จากการถูกล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลโดยรัฐบาลเพียงบางประการเท่านั้น

ในบางคดีได้มีการนำเอากฎหมายธรรมชาติ (Natural Law) มาใช้รับรองถึงสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอีกด้วย และในบางคดีบ่อยครั้งที่ศาลได้ให้การเยียวยาการกระทำละเมิดต่อสิทธิซึ่งโดยเนื้อแท้แล้ว เท่ากับ เป็นสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนั่นเอง กล่าวคือศาลได้ให้การเยียวยาในรูปของสิทธิบางอย่าง เช่น สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิตามสัญญา สิทธิต่อการนิวแซนด์ เป็นต้น มีเพียงบางศาลเท่านั้นที่ยอมรับโดยแจ้งชัดว่ามาจากสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

(13) ในคดี Pavesich V. New England Mut, L.Ins. Co.122 Ga 190, 50 SE 68, ศาลได้กล่าวไว้ว่า : "เมื่อกฎหมายได้รับรองถึงสิทธิของบุคคลหนึ่ง ๆ ที่จะใช้ชีวิตของตน กฎหมายได้ให้บางสิ่งบางอย่างแก่เขา เกินไปกว่าสิทธิที่จะได้หายใจ... เสรีภาพที่เขาจะได้รับจากกฎหมายท้องถิ่นได้ให้การรับรองมากไปกว่าอิสระจากการถูกบังคับทางร่างกาย... เสรีภาพรวมถึงสิทธิในการดำเนินชีวิตโดยลำพังตราบนานเท่าที่จะไม่แทรกแซงสิทธิของบุคคลอื่น... บุคคลไม่อาจถูกนำออกแสดงในเวลาและสถานที่ใด ๆ ที่เขาไม่ยินยอม เป็นสิทธิของบุคคลหนึ่ง ๆ ที่จะแสดงตนต่อสาธารณะในเวลาสถานที่และลักษณะอันสมควร ซึ่งได้รับการรับรองอยู่ภายใต้เสรีภาพของบุคคล สิทธิที่จะไม่ถูกสาธารณชนเฝ้าดูในเวลาที่เขาเห็นสมควร หากไม่ถูกกำหนดไว้โดยกฎหมายก็ได้รับการรับรองอยู่ภายใต้เสรีภาพของบุคคลเช่นกัน การที่จะได้รับเผยแพร่ในเรื่องหนึ่งและได้รับความสันโดษในเรื่องอื่น ๆ ได้รับการรับรองไว้เช่นกัน

เหตุผลประการสำคัญที่มีส่วนสนับสนุนหลักการในเรื่องชีวิตส่วนบุคคลก็คือ คำอธิบายอันเป็นต้นกำเนิดของสิทธินี้เอง กล่าวก็คือ ความเจริญสมัยใหม่ที่เพิ่มมากขึ้นและซับซ้อนยิ่งขึ้น รวมทั้งการพัฒนาทางอารมณของมนุษย์ที่ทํามนุษย์มีความอ่อนไหวต่อการเผยแพร่มากยิ่งขึ้น เหล่านี้ทําให้ความต้องการในเรื่องชีวิตส่วนบุคคลมีมากขึ้น นอกจากนี้การปรับปรุงทางเทคโนโลยีอย่างใหญ่หลวงเกี่ยวกับเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารทําให้ชีวิตส่วนตัวของบุคคลตกอยู่ภายใต้การแสวงหาประโยชน์ในลักษณะอันเป็นการค้าและความอยากเห็นของบุคคลอื่น สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลที่ได้รับการยอมรับโดยกฎหมายถือได้ว่าเป็น เครื่องมือปกป้องคุ้มครองอันเหมาะสมต่อการล่วงละเมิดต่าง ๆ เหล่านี้ต่อเรื่องส่วนตัวของบุคคลหนึ่ง ๆ

4. ความแตกต่างกับการฟ้องคดีหมิ่นประมาท

การล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลบ่อยครั้งได้รับการนำมาฟ้องร้องเช่นเดียวกับคดีหมิ่นประมาท⁽¹⁴⁾

การฟ้องคดีในเรื่องการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลแตกต่างกับการหมิ่นประมาทในจุดที่ว่า ประการแรก การพิสูจน์ว่าเรื่องที่กล่าวเป็นความจริงอันอาจเป็นข้อต่อสู้ในคดีหมิ่นประมาทได้นั้นไม่อาจยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในคดีเกี่ยวกับการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้และไม่จำเป็นต้องกล่าวไว้ในฟ้อง รวมทั้งไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ถึงความเสียหาย ประการที่สอง การหมิ่นประมาทเป็นการทำร้ายต่อฐานะชื่อเสียงของบุคคลแต่การล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเป็นการกระทำโดยตรงต่อบุคคลอันมีผลเป็นการทำร้ายต่อความรู้สึกของบุคคล โดยที่ไม่คำนึงถึงผลที่จะได้รับจากการพิมพ์เผยแพร่ใด ๆ ต่อฐานะชื่อเสียงของบุคคลนั้น ๆ ในชุมชนแม้ว่าการทำลายชื่อเสียงอาจเป็นส่วนประกอบที่สนับสนุนความเสียหายในคดีเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลก็ตาม แต่ความเสียหายขั้นต้นในคดีสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเป็นความทนทุกข์ทรมานทางจิตใจ ทั้งเรื่องที่มีการพิมพ์เผยแพร่ไม่จำเป็นต้องเป็นการหมิ่นประมาท แม้จะเป็นการยกย่องสรรเสริญ ในคดีเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลก็ยังคงจะต้องชดใช้ค่าเสียหายตามสมควร

(14) ในคดีเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนั้น ในหลายกรณีได้รับการวินิจฉัยว่าสามารถจะนำมาฟ้องร้องแบบเดียวกับ คดีหมิ่นประมาทได้ และในหลายคดีด้วยกันสามารถนำมาฟ้องร้องให้รับผิดชอบได้ทั้งสองฐาน

5. ขอบเขตและข้อจำกัดแห่งสิทธิ

5.1 หลักทั่วไป

5.1.1 บุคคลที่สามารถอ้างและบังคับการตามสิทธิ

ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทั่วไปแล้วถือว่า สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เป็นสิทธิ เฉพาะตัวของบุคคล และ เนื่องจากสิทธินี้มุ่งที่จะคุ้มครอง อารมณ์ และ จิตใจของมนุษย์มากกว่าที่จะคุ้มครองป้องกัน ทรัพย์สิน ธุรกิจหรือประโยชน์ในทางการเงินอื่นใด ดังนั้นศาลจึงไม่ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลแก่ นิติบุคคล สถาบันหรือห้างหุ้นส่วนใด ๆ ตัวอย่างเช่น ตาม New York Privacy Statute ซึ่งให้สิทธิที่จะฟ้องร้อง การใช้สื่อ ภาพเขียน หรือภาพของบุคคลผู้ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้าหรือเพื่อการโฆษณา ฉะนั้นจึงถือว่าบริษัทไม่ เป็นบุคคลผู้ยังมีชีวิตอยู่ตามความหมายของกฎหมายดังกล่าว นอกจากนี้สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลตามกฎหมายฉบับนี้ยังไม่ขยายไปถึงสุนัข ดังนั้นผู้ เป็น เจ้าของสุนัขจึงไม่มีสิทธิที่จะฟ้องผู้นำภาพถ่ายสุนัขของตนมาตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้⁽¹⁵⁾

ในหลายคดีด้วยกันที่ญาติหรือผู้แทนของผู้ตายประสงค์จะได้รับการชดเชยความเสียหาย อันเนื่องมาจากการล่วงละเมิดในชีวิตส่วนบุคคลอัน เป็นผลมาจากการพิมพ์ เผยแพร่ชื่อหรือภาพของ ผู้ตายหลังเสียชีวิต . ซึ่งศาลก็ปฏิเสธที่ให้การชดเชยใด ๆ⁽¹⁶⁾ แต่ก็ก็มีกฎหมายของบางมลรัฐ เช่น Utah ให้สิทธิฟ้องร้องในเรื่องนี้ และมีบางศาลที่รับรองสิทธิในการฟ้องร้องในกรณีที่ผู้ฟ้องร้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ตาย แต่การชดเชยที่ให้ เป็น เพราะความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ ใจตนเอง

มีอยู่สองสามคดีด้วยกันที่ได้มีการฟ้องร้อง เรียกให้ชดเชยความเสียหายในการรุกราน ค่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลผู้ยังมีชีวิตอยู่โดยบุคคลที่สาม ซึ่งโดยมากแล้วศาลมักจะปฏิเสธ

⁽¹⁵⁾ ดูคดี Lawrence V. Ylla, 184 Misc 807, 55 NYS 2d 343.

⁽¹⁶⁾ ในเรื่องนี้โดยทั่วไป ถือว่าสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เป็นสิทธิ เฉพาะตัว ดังนั้นสิทธิที่จะนำคดีมาฟ้องจึงสิ้นไปพร้อมกับความตายของผู้ล่วงละเมิด

มีเพียงบางกรณีเท่านั้นที่ศาลจะให้การชดเชย เพราะถือว่ามิมูลเหตุเพียงพอที่จะนำคดีมาฟ้องได้⁽¹⁷⁾

5.1.2 มาตรฐานที่ใช้เป็นเครื่องวัดความรู้สึกโดยปกติทั่วไปของบุคคล

มาตรฐานที่ใช้เป็นเครื่องวัดความรู้สึกโดยปกติทั่วไปของบุคคล จะได้รับการวินิจฉัยโดยบรรทัดฐานของบุคคลธรรมดาโดยทั่วไป ในเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ โดยการคุ้มครองของสิทธินี้จะไม่ขยายไปสู่ความรู้สึกที่อ่อนไหวเป็นพิเศษ⁽¹⁸⁾ เพราะมีสาเหตุแห่งความไม่สบายใจบางอย่าง สิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือความรบกวนบางอย่างที่สมาชิกแห่งสังคมหนึ่ง ๆ จำจะต้องยอมรับเข้าไว้โดยไม่มีสิทธิที่จะได้รับการชดเชยใด ๆ และสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลก็ไม่ได้คุ้มครองไปถึงการที่จะอยู่อย่างสันโดษแบบถาวร และการล่วงละเมิดต่อชีวิตส่วนตัวของบุคคลบางประการ เป็นสิ่งที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้และมีอยู่คู่กับชีวิตของบุคคลหนึ่ง ๆ ในสังคมอุตสาหกรรมอันมีประชากรหนาแน่นและกฎหมายก็ได้ประสงค์ที่จะห้ามสิ่งเหล่านั้น

(17) ดู คดี Clayman V. Bernstein, 38 Pa D & C 543.

คดีนี้ศาลได้ยอมรับสิทธิของสามีและภรรยาที่จะร่วมกันฟ้องแพย์ซึ่งถ่ายรูปภรรยาในขณะที่อยู่ในระหว่างการผ่าตัดโดยไม่มีอำนาจ ซึ่งศาลกล่าวว่า เมื่อสามีและภรรยาอยู่ร่วมกัน การกระทำเช่นนี้ เป็นธรรมดาอยู่เองที่จะก่อให้เกิดผลร้ายต่อกุสรมรสอีกฝ่ายหนึ่ง โดยก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ความอับอายและความทุกข์ทางใจ

(18) ดู คดี Schuyler V. Curtis, 147 NY 434, 42 NE 22.

ศาลแถลงว่า "เราถือว่าคดีจำพวกนี้นอกจากจะต้องมีเหตุผลอันสมควรและสามารถรับฟังได้ถึงความมีอยู่ของความทุกข์และผลร้ายต่อจิตใจแล้ว จะต้องไม่เป็น เพียงแต่การถือเอาตามอำเภอใจ ทั้งไม่เป็นแต่เพียงความนึกฝันและไม่เป็นผลมาจากความรู้สึกที่อ่อนไหวจนเกินไป... อารมณ์หรือความรู้สึกที่กระทบกระทั่งได้ง่ายหรือโศกเศร้าได้ง่าย อันไม่เป็นไปตามปกติธรรมดา ตามพฤติการณ์แห่งคดีนี้ เป็นความรู้สึกที่อ่อนไหวมากเกินไปกว่าที่ศาลใด ๆ ในโลกจะยอมรับได้"

5.1.3 ความจริงหรือความคุ้มกันที่จะยกขึ้น เป็นข้อต่อสู้

ความจริงซึ่งสามารถยก เป็นข้อต่อสู้ในคดีหมิ่นประมาทนั้น ไม่อาจจะนำขึ้น เป็นข้อต่อสู้ในคดี เกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้ แต่อย่างไรก็ตามมีหลัก เกณฑ์ว่า หากการพิมพ์ เผยแพร่นั้น เป็นสิ่งที่ได้รับความคุ้มกันในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการหมิ่นประมาทแล้ว แม้ว่าเป็น เรื่องส่วนบุคคลก็จะถูกถือว่าไม่ เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล นอกจากนี้ยังมีความเห็นพ้องกันโดยทั่วไปว่าอำนาจในการรักษาความสงบ เรียบร้อยอยู่เหนือสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ดังนั้นการใช้ชื่อหรือรูปภาพของบุคคลในการกระจายข่าวหรือความเห็นตามสมควร เกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลสำคัญของสาธารณะ จะได้รับความคุ้มกัน และในกรณีที่เผยแพร่ข้อความในจดหมาย โดยการนำเข้าสู่สภานิติบัญญัติ หากถือได้ว่าจดหมายมีความเกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวจริง ก็จะได้รับ ความคุ้มครองโดยเด็ดขาด โดยหลักการเดียวกันนี้การแพร่ภาพทางโทรทัศน์ได้รับความคุ้มครองนี้ เช่นเดียวกับสื่อมวลชนอื่น

5.1.4 มูลเหตุจูงใจ เจตนาร้ายหรือความจงใจ

มูลเหตุจูงใจของจำเลย ไม่เป็นสาระสำคัญในการวินิจฉัย ว่าจำเลยล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์หรือไม่ ความพลั้งเผลอหรือความผิดพลาดในการพิมพ์โฆษณาที่อ้างถึงโจทก์ในลักษณะที่ล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของ เขาอย่างแท้จริงก็ ไม่อาจจะยกขึ้น เป็นข้อต่อสู้เช่นกัน

เจตนาร้ายหรือความจงใจไม่ได้เป็นองค์ประกอบในการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ดังที่ Warren and Brandeis ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวไว้ว่า " การปราศจากเจตนาร้ายไม่อาจยกขึ้น เป็นข้อต่อสู้" แต่อย่างไรก็ตามหลักนี้ก็มิใช่ข้อจำกัดอยู่ว่าจำเลยจะต้องกระทำหรือประพฤติดุปฏิบัติลงไปโดยที่ควรจะตระหนักได้ว่าจะ เป็นการล่วงละเมิดต่อบุคคลผู้มีจิตใจอันอ่อนไหวตามปกติธรรมดา จึงจะต้องรับผิดชอบ

หากปรากฏแน่ชัดว่าการกระทำหรือความประพฤติปฏิบัติของจำเลย ไม่เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ ความจงใจหรือเจตนาร้ายของจำเลย ไม่อาจนำขึ้นฟ้องร้องได้

อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาวินิจฉัยจำนวนค่าเสียหายนั้น ความมีอยู่ของเจตนาร้ายหรือความจงใจอาจเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาที่จะให้ค่าเสียหายแก่โจทก์เพื่อ เป็น เยี่ยงอย่างอีกด้วย

5.2 อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและกรณีที่เกี่ยวข้องด้วยสาธารณประโยชน์

5.2.1 สาธารณประโยชน์โดยทั่วไป

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่ง ๆ จะต้องอยู่ภายใต้สิทธิอันแน่นอนและสำคัญยิ่งของสาธารณชน และในบางกรณีสาธารณประโยชน์ในการที่จะได้รับข่าวสารเป็นสิ่งที่อยู่เหนือความปรารถนาในชีวิตส่วนตัวของบุคคลหนึ่ง ๆ ดังนั้นสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลจึงไม่ได้ห้ามการพิมพ์เผยแพร่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณประโยชน์หรือประโยชน์ทั่วไป อันชอบธรรม เช่น ในกรณีที่บุคคลผู้หนึ่งได้กลายเป็นบุคคลสำคัญของสาธารณะ (public personage) ในขอบเขตดังกล่าวถือว่าบุคคลผู้นั้นได้สละสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของตน หรือในกรณีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของบุคคลใดที่สาธารณชนมีประโยชน์อันชอบธรรมหรือในกรณีที่ข่าวสารนั้นเกี่ยวข้องกับสาธารณประโยชน์⁽¹⁹⁾

การกำหนดขอบเขตอันสมควรในเรื่องสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนี้เกิดขึ้นจากการที่จะประสานประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน ระหว่างประโยชน์ของบุคคลหนึ่ง ๆ ในชีวิตส่วนตัวกับประโยชน์ของสาธารณะในเรื่องของข่าวและข่าวสาร ซึ่งเท่ากับเป็นการนำสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลประสานเข้ากับประโยชน์ของชุมชนและสังคม ประโยชน์ทั้งสองประการสามารถจะนำเข้ามาประสานกันได้บนรากฐานและการยอมรับที่สมเหตุสมผล เป็นการยอมตามสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล โดยไม่ตัดทอนเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ซึ่งได้รับการรับรองไว้โดยรัฐธรรมนูญ และหนังสือพิมพ์นั้นก็เช่นเดียวกันกับบุคคลหนึ่ง ๆ ทั่วไปที่จะต้องไม่ใช้สิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญไปในทางที่ผิดหรือละเลยต่อพันธระหน้าที่ของตนที่มีอยู่ต่อผู้อื่น

อนึ่ง คำว่า "สาธารณประโยชน์ หรือ "ประโยชน์ทั่วไป" ในที่นี้นั้นไม่ได้หมายความถึง ความรู้หรือความเห็นเล็กน้อย เท่านั้น

(19)

๑ คดี Abernathy V. Thornton, 263 Ala 496, 83 So 2d 235;

๒ คดี Reed V. Real Detective Pub.Co. 63 Ariz 294, 162 p2d 133

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลจะถูกจำกัดในกรณีที่มีความยินยอมโดยแจ้งชัด หรือโดยปริยายและในขอบเขตของสาธารณประโยชน์ชอบธรรม สาธารณประโยชน์นั้นไม่ได้อ้างถึงเพียงแต่เรื่องเกี่ยวกับข่าวเท่านั้นแต่ยังคงรวมถึงสิ่งที่มีลักษณะเป็นข่าวสารเกี่ยวกับสาธารณประโยชน์อันชอบธรรมอีกด้วย

5.2.2 อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ในการป้องกันและสืบหา

อาชญากรรม

โดยทั่วไปแล้วถือว่า สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลจะต้องอยู่ภายใต้การใช้ อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยอย่างสมเหตุสมผล กล่าวคือ สิทธิของเอกชนคนหนึ่ง ๆ ที่จะดำรงไว้ซึ่งความสันโดษส่วนตัวของตนจะต้องอยู่ภายใต้การใช้อำนาจตามสมควรในการรักษาความสงบเรียบร้อยของรัฐ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายหรือคำสั่งตามกฎหมายในการจัดทำและเก็บรักษาลายพิมพ์นิ้วมือและภาพถ่ายของบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญาตามควร⁽²⁰⁾ และโดยทั่วไปการถ่ายรูปและวัดส่วนสูงของนักโทษตามธรรมเนียมในการบันทึกของตำรวจไม่เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามก็ยังมีข้อยกเว้นบางประการ เช่น การที่ตำรวจของเมืองหนึ่งได้อ้างกฎหมายโดยยืนยันที่จะถ่ายภาพ เปลือยของโจทก์ผู้เป็นสตรีในฐานะผู้เสียหายในคดีทำร้ายร่างกาย แม้ว่าโจทก์ปฏิเสธที่จะเปลือยผ้าและยืนยันกรานว่าผลถลอกของตนไม่อาจมองเห็นได้ในภาพถ่าย และการถ่ายภาพไม่ได้ทำโดยตำรวจหญิงที่ประจำอยู่ ณ สถานที่ดังกล่าว หลังจากนั้นได้มีการอัตรูปดังกล่าว เผยแพร่ระหว่างตำรวจด้วยกัน ดังนี้เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ที่ได้รับการรับรองไว้โดยหลัก due process ตามบทแก้ไขที่ 14 ของรัฐธรรมนูญสหรัฐ

นอกจากนี้บุคคลใดก็ตามหากต้องโทษจำคุกเมื่อใด สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของเขาถือว่าถูกควบคุมซึ่งอย่างน้อยที่สุดก็ในขอบเขตที่กำหนด เพื่อคุ้มครองสังคม

การบันทึกคำสนทนาระหว่างจำเลยและผู้ร่วมกระทำผิดความผิดขณะที่อยู่ในรถตำรวจ ไม่ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญของจำเลย

(20)

ดู คดี Hoag V. Superior Court of Los Angeles County, 207 Cal App 2d 611, 24 Cal Rptr 659, คดีนี้ถือว่าการที่ตำรวจได้ถ่ายภาพใบหน้าของโจทก์และเก็บไว้เป็นความลับโดยจำเลยผู้เป็นเจ้าของหน้าของกรมตำรวจ ความรับผิดชอบของจำเลยตามฟ้องในการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลจะขึ้นอยู่กับการใช้ภาพดังกล่าวเท่านั้น

5.3 การสละหรือสูญเสียซึ่งสิทธิ

5.3.1 ก. การยินยอมและการถูกกำหนดมิให้ปฏิเสธข้อเท็จจริงบางประการ

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่ง ๆ อาจจะสละเสียได้โดยบุคคลผู้นั้น⁽²¹⁾ และหากบุคคลผู้ถูกล่วงละเมิดได้ยินยอมต่อการล่วงละเมิดดังกล่าว บุคคลผู้นั้นย่อมไม่อาจฟ้องร้องหรือเรียกร้องค่าเสียหายจากการล่วงละเมิดนั้น ๆ

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอาจสละโดยความยินยอมแจ้งชัดหรือโดยปริยายหรือสูญเสียไปเนื่องจากการประพฤติกฎปฏิบัติที่ทำให้ไม่อาจหยิบยกสิทธิดังกล่าวขึ้นอ้างได้ ดังนั้นเมื่อได้รับความยินยอมแล้ว การพิมพ์เผยแพร่ชื่อหรือภาพถ่ายของบุคคลผู้ใดไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้าหรือไม่ก็ตาม จะไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างยิ่ง เช่นในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ การยินยอมโดยแจ้งชัดอาจกระทำขึ้นด้วยวาจาหรือหนังสือก็ได้

5.3.1 ข. ขอบเขตและเนื้อหาของการยินยอมหรือสละสิทธิ

การยินยอมหรือสละสิทธิที่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในการฟ้องคดีได้ จะต้องเป็นการยินยอมหรือสละสิทธิที่ครอบคลุมตลอดถึงการกระทำหรือการพิมพ์เผยแพร่ตามฟ้อง และจะต้องไม่มีการกระทำเกินไปกว่าขอบเขตแห่งความยินยอม⁽²²⁾ เช่น การที่ให้ความยินยอมให้ช่างภาพและลูกค้าของตนใช้ภาพถ่ายดังกล่าวโดยไม่จำกัด ใจทก ยังคงมีสิทธิได้รับค่าชดเชยในการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของตนตามกฎหมายของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากการที่เดิมภาพถ่ายนั้น ถ่ายเพื่อใช้โฆษณาเกี่ยวกับร้านหนังสือที่มีชื่อเสียง แต่ได้มีการดัดแปลงแก้ไขให้ภาพของใจทกปรากฏอยู่บนเตียงนอนเพื่อวัตถุประสงค์ในทางเพศ⁽²³⁾ ความยินยอมทั่วไปให้ใช้ชื่อและ

(21)

ดู คดี Donahue V. Warner Bros Pictures, Inc (CA 10 Utah) 194 F 2d 6

(22)

- ดู คดี Continental Optical Co V. Reed, 88 NE 2d 55,14 ALR 2d 750, ข้อเท็จจริงที่ว่ารูปภาพของใจทกที่จำเลยใช้ในการโฆษณานั้น เป็นรูปที่ถ่ายไว้โดยกองทัพสหรัฐอเมริกาที่เข้าสมักรเข้า เป็นทหารและเคยได้รับการตีพิมพ์ เพื่อส่งเสริมนโยบายด้านข่าวสารทางสงครามมาก่อน เหล่านี้ถือไม่ได้ว่าก่อให้เกิดการสละสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของใจทก อันจะทำให้จำเลยใช้ภาพถ่ายนั้น โดยปราศจากอำนาจได้

(23)

ดู คดี Russell V. Marboro Books, 18 Misc 2d 166, 188 NYS 2d 8.

ภาพถ่ายในการโฆษณาได้รับการวินิจฉัยว่า การโฆษณานั้น ๆ จะต้องกระทำขึ้นภายใต้มาตรฐานอันควรตามที่แพร่หลายอยู่ในอุตสาหกรรมการโฆษณานั้น ๆ (24)

5.3.1 ค. การถอนคืนความยินยอมหรือระยะเวลาแห่งความยินยอม

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลซึ่งสละโดยการให้ความยินยอมนั้น อาจถอนคืนเสียได้ โดยการถอนคืนความยินยอมดังกล่าว และหากได้ถอนคืนความยินยอมในเรื่องนั้น ๆ แล้ว การกระทำเรื่องที่เคยได้รับความยินยอมมาก่อนนั้นต่อย่อมถือว่า เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ความยินยอม เป็นหนังสือโดยไม่คิดมูลค่าในการใช้ชื่อของบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในการทางการค้านั้น ศาลได้มีคำวินิจฉัยว่าสามารถจะถอนคืนได้ทุกเมื่อแม้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นจะได้เสียค่าใช้จ่ายในการใช้ชื่อนั้น ๆ เพื่อหาประโยชน์ไปบ้างแล้วก็ตาม (25)

(24) ดูคดี Dahl V. Columbia Pictures Corp., 12 Misc 2d 574, 166 NYS 2d 708, affd without op 7 App Div 2d 969, 183 NYS 2d 992.,

การที่นักแสดงภาพยนตร์ได้ยินยอมให้ใช้ชื่อและภาพถ่ายของตนในการโฆษณาที่ปรากฏในภาพยนตร์โฆษณา แม้ว่าเรื่องสั้น ๆ ดังกล่าวที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการโฆษณานั้นแสดงบุคคลิกของเขาในลักษณะที่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่จริงจังว่าเขาป่าเถื่อนและส่าสอนทางเพศ ไม่อาจได้รับการชดเชยในการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ตราบเท่าที่การโฆษณาที่ทำขึ้นนั้นอยู่ในมาตรฐานของอุตสาหกรรมโฆษณา

(25) ดู คดี Garden V. Parfumerie Rigaud, 151 Misc 692, 271 NYS 187, ในคดีนี้โจทก์ได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือ ในการที่จะใช้ชื่อและภาพวาดของตนในกิจการเกี่ยวกับน้ำหอมที่จำเลยทำและผลิตขึ้นโดยไม่คิดมูลค่า หลังจากนั้นชื่อและภาพวาดของโจทก์ได้กลายเป็นเครื่องหมายการค้า และมีการลงทุนอันคิดเป็นเงินได้ในการทำให้มันมีชื่อเสียง โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลของโจทก์ที่ไม่ยอมให้ใช้ชื่อและภาพวาดของตนอีกต่อไปแม้ว่าจะเป็นการเห็นแก่ได้ของโจทก์ก็ตาม ศาลในคดีนี้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าชื่อและภาพวาดของโจทก์เป็นของเธอแต่ผู้เดียวตลอดชีวิตในการที่จะจัดการใด ๆ เกี่ยวกับมัน

ระยะเวลาาน เพียงไรที่ความยินยอมในการให้ใช้ภาพถ่ายหรือชื่อ
 ของบุคคลหนึ่ง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้าจะยังคงมีผลใช้ได้อยู่ ปัญหาในเรื่องนี้มักจะ
 เกิดขึ้นในกรณีของนายจ้างและลูกจ้าง เมื่อลูกจ้างได้เคยให้ความยินยอมไว้และต่อมาการจ้าง
 งานได้สิ้นสุดลง ซึ่งศาลได้วินิจฉัยว่า การให้ชื่อหรือภาพถ่ายของลูกจ้างต่อไปภายหลังจากสิ้นสุด
 การจ้างแล้ว เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของลูกจ้าง นายจ้างจะต้องรับผิดชอบ (26)
 ปัญหาในเรื่องระยะเวลาแห่งความยินยอมนี้อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการยินยอมเกิดขึ้น เป็นเวลานาน
 แล้ว หรือในกรณีที่ตามรูปการณแล้วถือได้ว่าโจทก์ได้ถอนคืนซึ่งความยินยอมนั้นแล้ว (27)

5.3.2 การสูญเสียหรือสละซึ่งสิทธิในกรณีที่ เป็นบุคคลสำคัญของสาธารณะหรือ
 บุคคลสำคัญอันควรได้รับการกล่าวถึง

เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งกันระหว่างสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล กับสิทธิ
 ในการปราศัยโดยเสรี (right of free speech) และสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์โดยเสรี
 (right of free press) ศาลได้ยอมรับข้อยกเว้นของสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลว่ามีอยู่ในรูป
 แบบของ เอกสิทธิความคุ้มกันต่อการตีพิมพ์บทความที่เป็น เรื่อง เกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณชน
 ในกรณีที่บทความที่ตีพิมพ์นั้นไม่ได้ทำขึ้นโดยรู้ว่าเท็จหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง และทั้งไม่ถึงกับ

(26) ดู คดี Colgate-Palmolive Co. V. Tullos (CA5 Ga) 219 F 2d 617
 จำเลยในคดีนี้ได้ใช้ชื่อและรูปภาพของลูกจ้างของตนในการโฆษณาสินค้าขายย้อมผมของตน เป็น เวลา
 หลายปี หลังจากที่โจทก์ถูกไล่ออกแล้ว การให้ชื่อและรูปภาพดังกล่าวของโจทก์ต่อไป ถือว่าเป็น
 การร่ำยต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ โดยเหตุที่สิทธิของจำเลยในการใช้ชื่อและรูปภาพของ
 โจทก์ได้สิ้นสุดลงเมื่อสิ้นสุดการจ้างกับโจทก์แล้ว

(27) ดู คดี Mc Andrews V. Ray (La App) 131 So 2d 256, ศาลได้วินิจฉัย
 ว่า แม้ว่าโจทก์ได้ให้ความยินยอมในการถ่ายรูปของเขา ก่อนและหลังในการเข้าร่วมในโปรแกรม
 ของสถาน เกี่ยวกับสุขภาพของจำเลย เพื่อแสดงถึงการพัฒนาทางร่างกายของโจทก์ก็ตาม แต่การ
 ที่จำเลยใช้รูปดังกล่าวเมื่อระยะเวลาประมาณ 10 ปี ไปแล้วจากการถ่ายรูปนั้น โดยปราศจากการ
 ขอให้โจทก์ยืนยันหรือให้ความยินยอมใหม่ถือว่าเป็นการร่ำยต่อชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ เพราะการ
 ที่จำเลยไม่ได้ใช้ภาพถ่ายนั้นในช่วงแรก ๆ หลังจากได้ถ่ายไว้ถือว่าจำเลยตัดสินใจไม่ใช้มัน และ
 ไม่ควรจะเป็นภาระของโจทก์ที่จะต้องถอนการอนุญาตที่ให้ไว้เมื่อหลายปีก่อนนี้

เป็นการฝ่าฝืนที่กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกและไม่ควรของมหาชน ซึ่งได้มีการกำหนดว่า การพิมพ์ เผยแพร่ชื่อหรือภาพถ่ายของบุคคลในข่าวหรือ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์อัน เกี่ยวด้วย ประโยชน์ของสาธารณชนที่ชอบแล้วย่อมไม่ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอันอาจ นำขึ้นฟ้องได้

บุคคลผู้ประกอบธุรกิจ ในการพิมพ์มี เสรีภาพในการที่จะตีพิมพ์หรือส่ง กระจาย เสียงหรือถ่ายภาพ เหตุการณ์หรือบุคคลอันสมควรได้รับการกล่าวถึง แม้ว่าการกระทำ ดังกล่าวอาจกระทบกระเทือนต่อความปรารถนาที่อยู่โดยลำพังของบุคคลผู้ถูกตีพิมพ์ก็ตาม หลักเกณฑ์ ใน เรื่องดังกล่าวมีดังนี้

บุคคลใดกระทำการบางอย่างที่ยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียง หรือบุคคลผู้ ได้กลายเป็นผู้กระทำการอันมีความ เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของสาธารณชนขึ้น เหล่านี้ไม่ว่า เขาจะ เต็มใจหรือไม่ก็ตามถือได้ว่าได้สละสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของตนในขอบ เขตที่ว่า ชื่อ และภาพถ่าย ของ เขาอาจได้รับการตีพิมพ์ขึ้นใน เรื่องที่ เกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์อื่น ๆ

บุคคลธรรมดาทั่วไปอาจจะสมควรได้รับการนำมากล่าวถึงภายใต้ สถานการณ์ที่แน่นอน เช่น หาก เขาประสพกับความมีชื่อเสียงอย่างใหญ่หลวงหรือประสพกับความ หายนะ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ และระยะเวลาหลังจากนั้นพอสมควร ภาพถ่าย เรื่องราว ความเห็นใด ๆ อันเกี่ยวกับ เขา สามารถทำขึ้นได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น

5.3.2 ก. บุคคลใด เป็นบุคคลสำคัญของสาธารณชนหรือบุคคลอันสมควรจะ ได้ รับการนำมากล่าวถึง

บุคคลใดที่จะถือว่าเป็นบุคคลสำคัญของสาธารณะหรือบุคคลอันสมควรจะ ได้ รับการนำมากล่าวถึง มีการวางหลักไว้ดังนี้

บุคคลใด ๆ ก็ตามที่ได้ผูกมัดอยู่กับอาชีพหรือกิจการงาน ซึ่งต้องการ การรับรองหรือสนับสนุนจากสาธารณชนแล้ว เท่ากับว่า ได้ยอมให้ชีวิตส่วนตัวของ เขาถูกดำเนิน การ ตรวจสอบโดยมหาชน เท่าที่จำเป็น เพื่อตัดสินใจว่า เป็นการดีและสมควรหรือไม่ที่จะให้การรับรอง หรือสนับสนุนแก่ เขา

ดังนั้นผู้สมัครแข่งขันในตำแหน่งอัน เป็นสาธารณะกล่าวได้ว่าสละสิทธิใน ชีวิตส่วนบุคคลของตนโดยยอมให้มีการสืบสาวหรือสอบสวนตามสมควร ใน เรื่อง เกี่ยวกับความ ประพฤติและชีวิตส่วนตัวของเขา ภายในขอบเขตที่จะให้ความกระจ่างถึง ความเหมาะสมด้าน

คุณวุฒิหรือคุณสมบัติของ เขากับตำแหน่งนั้น ๆ และชีวิตส่วนตัวของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอัน เป็น
 สาธารณะดังกล่าวจะตกอยู่ภายใต้การพิจารณาสอดส่องอย่างใกล้ชิด เพื่อประกอบการวินิจฉัยว่า
 สิทธิของสาธารณชนจะยังคงปลอดภัยดีอยู่หรือไม่ ภายใต้การดูแลของเขา (28) ฉะนั้นเจ้าหน้าที่
 ของรัฐจึงไม่อาจไม่ฟ้องร้องได้ว่าสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของตนถูกล่วงละเมิด เมื่อรูปของเขาได้รับการ
 การลงพิมพ์ในเรื่องที่เป็นข่าวอันชอบธรรม

บุคคลดังต่อไปนี้ถือได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญของสาธารณะหรือบุคคล อันสมควรได้รับการ
 การนำมากล่าวถึง ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น กล่าวคือ นักมวยอาชีพ ตัวตลกทางทีวีที่มีชื่อเสียง
 เด็กหนุ่มผู้ซึ่งขณะศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมปลายได้ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสารทางวิทยุ
 อย่างใหญ่หลวง บุคคลผู้ฟ้องอย่างภรรยาของตนและผู้ฟ้องแย้งให้เพิกถอนคำพิพากษาและอำนาจ
 ปกครองบุตรของเขา จำเลยในการพิจารณาคดีอาญา บุคคลผู้ถูกฟ้องและต้องโทษในคดีฆาตกรรม
 เด็กหญิงซึ่งมีบุตรตั้งแต่อายุ 12 ขวบ เหล่านี้เป็นต้น

5.3.2 ข. ขอบเขตในการสละหรือเสียสิทธิและระยะเวลาในการสละหรือ เสียสิทธิ

เมื่อบุคคลผู้หนึ่งได้กลายเป็นบุคคลสำคัญของสาธารณะหรือบุคคล
 สำคัญ อันสมควรได้รับการนำมากล่าวถึง อันถือได้ว่าได้สละเสียซึ่งสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคล
 นั้น ๆ แล้ว ปัญหาที่ก็คือว่า การสละหรือเสียสิทธิดังกล่าวมีขอบเขตและระยะเวลาเพียงใด ขอบ
 เขต และระยะเวลาในการสละหรือ เสียสิทธิดังกล่าวมีดังนี้

(28) ดู คดี Bell V. Courier-Journal & Louisville Times Co. (Ky) 402 SW 2d 84 โดยเหตุผลที่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งอัน เป็นสาธารณะ ชีวิตส่วนตัวของเขาจะตกอยู่
 ภายใต้การพิจารณาสอดส่องอย่างใกล้ชิด เพื่อประกอบการวินิจฉัยว่าสิทธิของสาธารณชนยังคงจะ
 ปลอดภัยดีอยู่หรือไม่ภายใต้การดูแลของเขา และประกอบทั้งเหตุผลที่ว่า เรื่อง ที่ลงในบทความที่มี
 ลักษณะ เป็นสาธารณะนั้นได้สิ้นสุดลักษณะที่เป็น เรื่องส่วนตัวไปแล้ว ดังนั้นจึงไม่มีการล่วงละเมิดต่อ
 สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ที่อาจนำมาฟ้องร้องได้

- ขอบเขตในการสละหรือ เสียสิทธิของบุคคลสำคัญของสาธารณะ ฯลฯ

ดังกล่าวนี้จำกัดอยู่แต่เพียงในขอบเขตอันชอบธรรมตามสมควรและจำเป็นสำหรับ เรื่องอัน เป็น มูลเหตุแห่งการสละสิทธิเท่านั้น นั่นก็คือจำกัดไว้ภายใต้ความจำเป็นหรือ ความเหมาะสมอันชอบธรรม เพียงพอสำหรับข่าวสารของสาธารณะ (29)

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้สมัคร เข้าทำงาน ในตำแหน่งดังกล่าว การสละสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล จะไม่ขยายไปถึง เรื่องหรือกิจกรรมที่เป็นชีวิตส่วนตัวของบุคคลโดยแท้ ซึ่งไม่อาจให้ความกระจ่างใด ๆ ใน เรื่องความสามารถหรือความเหมาะสมกับตำแหน่งนี้

การสละสิทธิของบุคคลสำคัญของสาธารณะไม่ถือว่า สละสิทธิไปถึงการที่จะไม่ให้ มีการใช้ชื่อและภาพถ่ายของตน เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้าหรือ โฆษณาที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอม

- ระยะเวลาในการสละสิทธิของบุคคลดังกล่าว มีปัญหาก็คือว่า นานเพียงใดที่จะถือว่าที่บุคคลนั้น ๆ สามารถที่จะใช้สิทธิของตน ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้ศาลได้วินิจฉัยว่า หากตามพฤติการณ์หรือระยะเวลาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอจะทำให้ เอกสิทธิและความคุ้มกันของผู้พิมพ์ หรือเผยแพร่ในการที่จะรายงาน เหตุการณ์อันสมควรได้รับการนำมากล่าวถึงสิ้นไป การพิมพ์ เผยแพร่ดังกล่าวไม่เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ดังนั้นในกรณีดังกล่าวนี้ยอมแล้วแต่ พฤติการณ์หรือระยะเวลาที่เกี่ยวข้องเป็นกรณี ๆ ไป ตัวอย่างเช่น

ในคดีที่มีการส่งกระจายทางวิทยุโทรทัศน์ เกี่ยวกับ เรื่องราวของโจทก์ นับแต่ เวลาที่ถูกฟ้องคดีอาญา จนกระทั่งได้รับอภัยโทษจากประธานาธิบดี ถือว่าตามข้อเท็จจริงที่แวดล้อมแล้ว การถูกฟ้องร้องตก เป็นนักโทษและอภัยโทษของโจทก์ซึ่ง เคยได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่กัน

(29) ดู คดี Battaglia V. Adam (Fla) 164 SO 2d 195, การรูล้ำ

ต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลผู้ซึ่งกลายเป็นบุคคลสำคัญของสาธารณะอันสามารถจะยอมรับได้เพียงแต่ในขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข่าวที่ขอบ หรือ เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ สาธารณประโยชน์ และไม่ได้หมายความว่าชื่อของบุคคลดังกล่าวสามารถจะถูกใช้ไปโดยปราศจากการยินยอมของเขา และเป็นปรปักษ์กับความหวังที่จะ เข้าชิงชัย เบื้องต้นของเขาเอง

อย่างกว้างขวางเมื่อประมาณ 8 ปีก่อน ข่าวสารดังกล่าวไม่ได้สูญเสียความเป็นสาธารณ-
ประโยชน์ทั่วไปแต่อย่างใดภายใน 12 ปี หลังจากโจทก์พันโท⁽³⁰⁾

ในการที่ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์อันบรรยายได้เห็นชีวิตอันอื้อฉาวของ
โจทก์ซึ่งแม้จะ เคย เป็นโส เกณีนมาก่อนและถูกนำตัวเข้าพิจารณาคดีในคดีฆาตกรรม แต่โจทก์ก็ได้
ใช้ชีวิตอัน เป็นแบบอย่างที่ดีในช่วงระยะเวลา 7 ปี ระหว่างการพิจารณาคดี ดังนั้นการกระทำ
ดังกล่าวของผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ถือว่ เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์⁽³¹⁾

6. อย่างไรจึง เป็นการล่วงละเมิดสิทธิ

6.1 การล่วงละเมิดสิทธิในกรณีทั่ว ๆ ไป

การกระทำใดจะ เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนั้น โดย
ทั่วไปแล้วอาจ เข้าใจได้จากคำจำกัดความข้างต้นของสิทธินี้ กล่าวคือ การถือเอาหรือหาประโยชน์
โดยมิชอบใน เรื่องส่วนตัวของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใด การเผยแพร่ถึงกิจธุระส่วนตัวของบุคคลหนึ่งใดโดย
ที่สาธารณชนไม่มีความ เกี่ยวข้องใน เรื่องดังกล่าว การล่วงละเมิดอันมิชอบต่อกิจกรรมส่วนตัวของ
บุคคลอัน เป็นการทำลายหรือ เป็นมูล เหตุทำให้ได้รับความทรมานทุกข์ทรมานทางจิตใจ ทำให้เสื่อม เสีย
ชื่อเสียง หรือทำให้ได้รับความอับอาย ตามความรู้สึกของบุคคลทั่วไป

นอกจากนี้ดังที่ปรากฏตามการวิเคราะห์ของ Dean Prosser ว่าการล่วง
ละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลมีรูปแบบอยู่สี่ประการด้วยกัน ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ซึ่งทั้งสี่ประการ
ล้วน เป็นการสอดแทรกต่อสิทธิที่จะอยู่โดยฉาพังของบุคคล โดยที่ประการแรกและประการที่สอง ต้อง
การล่วงละเมิดที่เกี่ยวกับความลับบางอย่าง ความสันโดษหรือชีวิตส่วนตัวของบุคคล ในขณะที่
ที่ประการที่สามและสี่ไม่ต้องมีการละเมิดดังกล่าว ประการที่สองและสามต้องมีการ เผยแพร่
ในขณะที่ประการที่สี่ไม่ต้องมีการ เผยแพร่ แม้ว่าประการที่สี่นี้มักจะ เกี่ยวข้องกับการ เผยแพร่ก็ตาม

⁽³⁰⁾ ฎคดี Bernstein V. National Broadcasting Co. (DC Dist Co1)

129 F Supp 817, affd 98 App DC 112, 232 F2d 369, cert 'den 352 US 945,
IL Ed 2d 239, 77 S Ct 267

⁽³¹⁾ ฎคดี Melvin V. Reid, 112 Cal App 285, 297

และในขณะที่ประการที่สี่ต้องมีการใช้เพื่อประโยชน์ของผู้ล่วงละเมิด แต่ประการอื่น ๆ ไม่ต้องมีการกระทำ เช่นว่านั้น⁽³²⁾ ด้วยเหตุนี้จึงมีบางกรณีที่มีการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏว่ามีการเขียนหรือการตีพิมพ์แต่อย่างใด เช่น การแอบฟังหรือสะกดรอยตาม เป็นต้น และการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนั้นอาจกระทำขึ้นด้วยวาจาก็ได้ กล่าวคือ การใช้คำพูดแต่เพียงอย่างเดียวก็อาจเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้ เช่น การจ้างบุคคลอื่นปลอมตัวเป็นโจทก์เพื่อพูดโทรศัพท์อันทำให้โจทก์เสียหาย ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์⁽³³⁾

6.2 การล่วงละเมิดโดยใช้ชื่อหรือภาพถ่ายของบุคคลอื่น

การตีพิมพ์หรือเผยแพร่ชื่อ หรือภาพถ่ายของบุคคลอื่นโดยปราศจากเหตุอันควร ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล โดยเหตุนี้การใช้ชื่อหรือภาพถ่ายของบุคคลอื่นตีพิมพ์หรือเผยแพร่ไม่ว่าจะในหนังสือพิมพ์ แมกซีน วารสาร ทางวิทยุหรือโทรทัศน์ หรือโดยภาพยนตร์เหล่านี้หากไม่เข้ากรณีที่ได้รับความคุ้มครองกันหรือยกเว้นดังกรณีที่จะกล่าวต่อไป การตีพิมพ์หรือเผยแพร่ นั้น ๆ ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอันอาจฟ้องร้องได้⁽³⁴⁾

(32) การล่วงละเมิดทั้งสี่ประการ ดูหัวข้อแรกของบทนี้ตอนต้น

(33) ดู คดี Good Year Tire & Rubber Co. V. Vander griff, 52 Ga App 662, 184 SE 452, ข้อกล่าวตามฟ้องว่าจำเลยได้แสดงตัวเป็นโจทก์และโทรศัพท์ไปยังตัวแทนจำหน่ายยาง อ้างว่าตนอยู่ในตลาดค้ายางจำนวนมากและโดยเหตุนี้จึงได้มาซึ่งความลับและราคาขายอันเป็นความลับของยางชนิดนั้น ๆ และโดยผลของการปลอมตัวนี้ ตัวแทนของผู้แทนจำหน่ายยางเหล่านี้ได้โทรศัพท์มาหาโจทก์ รบกวนทำให้โจทก์เสียเวลาและรบกวนลูกจ้างของโจทก์ และทำให้ชื่อเสียงของโจทก์ในฐานะนักธุรกิจต้องเสียหาย และโจทก์ต้องการค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและละเมิดสิทธิใน การที่จะใช้ชื่อและชื่อเสียงของโจทก์ ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นการกำหนดมูลเหตุในการฟ้องร้องในการรุกรานต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ใช้ได้

(34) ดูคดี Rubino V. Slaughter (Sup) 136 NYS 2d 873, คำฟ้องกล่าวว่า สหภาพผู้ เป็นจำเลยได้ทำใบปลิวหรือแผ่นโปสเตอร์มีรูปของโจทก์ เพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชนว่าเป็นคนหนึ่งของผู้ถูกขับไล่ออกจากสมาชิกของสหภาพ ดังนี้ถือว่าก่อให้เกิดมูลเหตุในการฟ้องร้องตามกฎหมายของรัฐนิวยอร์ก

ข้อยกเว้นที่ไม่ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในการตีพิมพ์ หรือ เผยแพร่ชื่อ หรือภาพถ่ายของบุคคลอื่นนั้น มีหลายกรณีด้วยกัน เช่น การเผยแพร่ข่าวหรือความเห็นใด ๆ เกี่ยวกับบุคคลสำคัญของสาธารณะ หรือบุคคลสำคัญอันควรจะได้รับการนำมากล่าวถึง หรือในกรณีที่ได้มีการให้ความยินยอมในการตีพิมพ์หรือ เผยแพร่นั้น ๆ หรือกรณีที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม และตามกฎหมายของบางมลรัฐ กรณีที่จะล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้นั้น การตีพิมพ์หรือ เผยแพร่นั้น ๆ จะต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้าหรือการโฆษณาอีกด้วย

กรณีที่เกิดล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลโดยใช้ชื่อหรือภาพถ่ายของบุคคลอื่นหรือ เผยแพร่นั้น จะไม่ใช้การให้ถ้อยคำหรือแก้ข่าวแบบคดีหมิ่นประมาท เพราะการฟ้องร้องคดีล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับความผิดพลาดในเรื่องที่ตีพิมพ์ แต่อยู่ที่ความต้องการที่จะไม่ให้มีการตีพิมพ์หรือ เผยแพร่ชื่อหรือภาพถ่ายของบุคคลนั้น ๆ (35)

นอกจากนี้การใช้ชื่อของบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตใส่ในคำร้องที่ยื่นแก่เจ้าหน้าที่รัฐบาลหรือคำร้องในการเสนอชื่อสำหรับเข้ารับเลือกตั้ง รวมทั้งการปลอมตัวหรืออ้างชื่อบุคคลอื่น ๆ เหล่านี้ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเช่นกัน

6.3 การล่วงละเมิดสิทธิโดยการกระทำหรือการประพฤติกฎปฏิบัติกรณีอื่น ๆ

ก. ความพยายามที่จะ เรียก เก็บหนี้โดย เปิด เผยการ เป็นหนี้ให้สาธารณชน

ทราบ

การที่ผู้เป็น เจ้าหนี้ได้ดำเนินการอันไม่สมควรโดยเจตนา ในการสืบหาตัวบุคคล เพื่อบังคับการให้ชำระหนี้ ภายใต้พฤติการณ์บางประการอันอาจก่อให้เกิดการล่วง

(35) ดู คดี Kapellas V.Kofman, 1 Cal 3d 20,81 Cal Rptr 360, 459 P2d 912, disapproving Werner V.Times Mirror Co. 193 Cal App 2d 111, 14 Cal Raptr 208

ในคดี Kapellas V.Kofman นี้ ศาลได้วินิจฉัยว่า เมื่อมีการฟ้องร้องคดีในเรื่องการรุกรานต่อชีวิตส่วนบุคคลอัน เนื่องมาจากการตีพิมพ์รายละเอียดเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวโดยไม่ชอบ โจรทักก็ไม่ได้อาศัยสาเหตุที่ว่ามันผิดพลาดใน เนื้อหาของบทความในหนังสือพิมพ์นั้น แต่เป็นการฟ้องที่มีลักษณะว่า แม้วามันจะ เป็นการพิมพ์ที่ถูกต้อง ก็เป็นการแทรกแซงต่อ "สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง" ของโจทก์

ละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้ อันได้แก่การเผยแพร่ถึงหนี้ที่บุคคลหนึ่ง ๆ ได้เป็นหนี้อยู่โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ตัวอย่างเช่น กรณีที่ผู้ให้เครดิตพยายามบังคับให้ชำระหนี้ โดยการทำให้ลูกหนี้ได้รับ การดูถูก หมิ่นประมาทและถูกเยาะเย้ยจากสาธารณชน ด้วยการตีพิมพ์ชื่อลูกหนี้และจำนวนหนี้ลงในหนังสือพิมพ์หรือการส่งโน้ตสัจแจง เรื่องการไม่ชำระหนี้ไปยังสถานประกอบการธุรกิจของลูกหนี้ รวมทั้งการที่ผู้ เป็น เจ้าหนี้โทรศัพท์ไปยัง เพื่อนบ้านหรือญาติของลูกหนี้และกล่าว เป็น เชิงขู่เกี่ยวกับหนี้นั้น ๆ ⁽³⁶⁾ เหล่านี้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่า ผู้ เป็น เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะกระทำการตามสมควรในการสืบหาลูกหนี้และ เคลี้ยกล่อมให้ชำระหนี้ แม้ขั้นตอนที่กระทำไปนั้นอาจ เป็นการ ล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของลูกหนี้อยู่บ้างก็ตาม ⁽³⁷⁾ โดย เหตุนี้ในกรณีที่ผู้ เป็น เจ้าหนี้

⁽³⁶⁾ ดู คดี Tollefsan V. Price, 247 or 398, 430 P 2d 990, 33 ALR 3d 149, ศาลได้วินิจฉัยว่ามูลเหตุตามฟ้องถือได้ว่าเป็นการรุกรานต่อชีวิตส่วนบุคคล ในการที่จำเลยได้ปิดประกาศไว้ที่ร้านขายอาหารสัตว์และหลังจากนั้นก็ได้มีการตีพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ใน เอกสารดังกล่าวมีข้อความที่เสนอขายสิทธิที่จะ เรียก เก็บหนี้แก่ผู้ประมูลหรือให้ราคาสูงที่สุด และมีจำนวนเงินที่โจทก์เป็นหนี้ ซึ่งใส่ชื่อของโจทก์ไว้ในเอกสารนั้น ๆ ด้วย

⁽³⁷⁾ ดู คดี Davis V. General Finance & Thrift Corp. 80 Ga 708, 57 SE 2d 225 เรียก

การพยายามที่จะ เรียก เก็บหนี้โดยส่งโทร เลขบอกกล่าวต่อลูกหนี้ ว่าต้องดำเนินการชำระหนี้ในทันทีหรือบอกกล่าวว่าจะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่เป็นการก่อให้เกิดการรุกรานต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์อันอาจฟ้องร้องได้ ซึ่งในคดีนี้โจทก์ก็ได้โต้เถียงว่า การเผยแพร่ข่าวสารของจำเลยต่อพนักงานของบริษัทโทร เลข เป็นการล่วงละเมิดต่อชีวิตส่วนบุคคลของเขาโดยไม่ชอบศาลได้ยกข้อโต้เถียงนี้และให้เหตุผลในการวินิจฉัยว่าการล่วงละเมิดตามฟ้องจะเป็นการรุกรานที่อาจฟ้องร้องได้หรือไม่ จะต้องมีการพิจารณาว่า มัน เป็นสิ่งที่ถูกต้องและ เผยแพร่โดยสุจริตหรือไม่และอธิบายต่อไปว่า เจ้าหนี้มีสิทธิอย่างสมบูรณ์ที่จะส่ง โทร เลขให้ลูกหนี้โดยสุจริตและมีสิทธิที่จะขู่ว่าถ้ายังไม่ชำระหนี้จะดำเนินการตามกฎหมาย

เพียงแต่ส่งจดหมายหรือโทรศัพท์หรือติดต่อโดยวิธีอื่นใดไปยังนายจ้างของลูกหนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้นายจ้างของลูกหนี้ช่วยเหลือในการเรียกเก็บหนี้ นั้น จึงไม่เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของลูกหนี้⁽³⁸⁾ อย่างไรก็ตาม เมื่อประกอบกับพฤติการณ์อื่นไม่สมควรอื่น ๆ อาจถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของลูกหนี้ได้⁽³⁹⁾

ข. การลอบฟัง เช่นการดักฟังทางโทรศัพท์

"การลอบฟัง" ตามความหมายที่กำหนดไว้ในปัจจุบันนี้⁽⁴⁰⁾ ภายใต้อาณัติของพฤติการณ์บางประการ ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล หรือสิทธิที่จะอยู่โดยลำพังของบุคคล ดังนั้นการลอบฟังการสนทนาส่วนตัว ไม่ว่าจะลอบฟังโดยตรงหรือใช้เครื่องมือบางอย่าง เช่น

⁽³⁸⁾ ดู คดี Hawley V. Professional Credit Bureau, Inc. 345 Mich 500, 76 NW 2d 835, ในการยกฟ้องของโจทก์ศาลได้วินิจฉัยว่าสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์มิได้ถูกล่วงละเมิดจากการที่จำเลยผู้เป็นสำนักงานสินเชื่อ เขียนจดหมายถึงนายจ้างของโจทก์มีความว่าให้โอกาสแก่โจทก์ในทุกวิถีทางที่จะทำให้ชำระหนี้ของเขาแล้ว และได้เสนอให้มีการปรึกษาคำหรือระหว่างนายจ้างและโจทก์ว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้มีการหักเงิน เดือนของโจทก์เพื่อนำมาชำระหนี้

⁽³⁹⁾ ดู คดี Housh V. Peth, 165 Ohio St 35, 59 Ohio Ops 60, 133 NE 2d 340, การกระทำของตัวแทนในการเรียกเก็บหนี้ของจำเลยที่โทรศัพท์ไปหาผู้มีตำแหน่งสูงกว่าโจทก์ และบอกกล่าวข้อเท็จจริงที่โจทก์เป็นหนี้ ประกอบกับการรังควานโจทก์ด้วยการโทรศัพท์ไปหาโจทก์ถึงวันละ 6-8 ครั้ง ทุกวันที่บ้านและสถานที่ทำงานของโจทก์ ดังนี้ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของ โจทก์โดยไม่ชอบ

⁽⁴⁰⁾ "การลอบฟัง" ที่ได้รับการกำหนดไว้ในปัจจุบันนี้ หมายถึง การแอบฟังด้วยหูโดยตรง หรือโดยอาศัย เครื่องมือที่เป็นกลไกบางอย่าง เช่น การดักฟังโทรศัพท์ เครื่องขยายไมโครโฟน เหล่านี้ เป็นต้น แอบฟังถ้อยคำของบุคคลอื่นที่สนทนากันก็จรรยาบรรณส่วนตัว หรือบันทึกถ้อยคำนั้น ๆ ลงไว้โดย เครื่องมือบันทึก เสียงหรือ เครื่องมือในการบันทึกที่คล้ายกัน

ใช้เครื่องมือตัดพ้องโทรศัพท์⁽⁴¹⁾ ใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยาย เครื่องวิทยุรับส่ง หรือ ใช้เครื่องมือดังกล่าวร่วมกัน เหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ตัวอย่าง เช่น การใช้เครื่องมือตัดพ้องและบันทึกเสียงในห้องนอนของคู่สมรส โดยเจ้าของที่พัก ถือได้ว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของคู่สมรส

อย่างไรก็ตามการใช้เครื่องมือในการตัดพ้อง แอบฟังการสนทนาของนักโทษ เรือนจำ ไม่เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เพราะถือว่าบุคคลที่อยู่ในที่คุมขังย่อมไม่มีสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลตามหมายโดยปกติทั่วไป

ค. การสืบสวน การเฝ้าดู การติดตามและสะกดรอย

การสืบสวน เฝ้าดู ติดตามและสะกดรอยโดยปกติแล้ว ถ้าได้กระทำหรือประพฤติปฏิบัติไปในลักษณะที่เหมาะสมแล้ว จะไม่ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลผู้ถูกติดตาม ฯลฯ ดังกล่าว เนื่องจากถือว่าเป็นประโยชน์แก่สังคมที่จะ เปิดโปรงการฉ้อฉล หรือหลอกลวง และการสืบสวน ฯลฯ บางอย่างก็เป็นเรื่องจำเป็นในการที่จะ เปิดเผยถึงเรื่อง โทกหรือ เป็นเท็จนั้น ๆ ฉะนั้นการสืบสวน ฯลฯ อันมิได้กระทำให้ปรากฏชัดนัก แม้จะปลั่งเปลอให้ผู้ถูกสืบสวน ฯลฯ ทราบได้บ้างก็ตาม ก็ไม่ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลนั้น เช่น การสืบสวนด้าน เครดิตที่ผู้แทนของบริษัท เครดิตไปสนทนาสอบถาม ภรรยาของโจทก์ โดยมีได้หลอกลวงให้เปิดเผยข้อเท็จจริงที่โดยปกติแล้วจะไม่มี การเปิดเผย

(41)

ดู คดี Rhodes V. Graham, 238 Ky 225, 37 SW 2d 42, การตัดพ้องโทรศัพท์ที่โทรมายังบ้านของโจทก์และได้ยื่นความลับในการสนทนาส่วนตัวระหว่างโจทก์กับครอบครัว และเพื่อน ๆ ของโจทก์ ถือได้ว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ ซึ่งโจทก์มีสิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหายที่เป็นจริง ศาลกล่าวว่า " เหตุการณ์อันชั่วร้ายที่เกิดขึ้นในการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในกรณีนี้ร้ายแรงเท่า ๆ กับที่เกิดขึ้นในการเผยแพร่อันไม่ชอบของหนังสือพิมพ์และที่ เกิดขึ้นโดยวิธีทางอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจกรรมส่วนตัวของมนุษย์ผู้หนึ่ง ซึ่งศาลได้เคยให้การเยียวยามาแล้ว เมื่อใดก็ตามที่มีการตัดพ้องโทรศัพท์ขึ้น ก็เกิดการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของผู้สนทนาทางโทรศัพท์ทันที เพราะอาจมีการแอบได้ยินความลับในการสนทนาที่อาจมีขึ้นตามสมควรได้

ดังนั้นไม่ถือว่า เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์⁽⁴²⁾

อย่างไรก็ตามหากการสืบสวน เผ่าดู ฯลฯ ดังกล่าวได้กระทำไปในลักษณะที่มีขอบและมีลักษณะของการสอดเข้าไปรบกวนผู้ถูกสืบสวน เผ่าดูนั้น ๆ เหล่านี้มักจะถือได้ว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เช่น การที่ผู้ผลิตยวดยานให้ตัวแทนของตน ติดตาม สัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ถึงชีวิตส่วนตัวของ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยผู้ริเริ่มในเรื่องความปลอดภัยของยวดยานพาหนะ ทั้งดักฟังโทรศัพท์และลอบฟัง ฯลฯ ตรวจสอบเงินในธนาคารและจำนวนภาษีของอาจารย์ผู้นั้น รวมทั้งส่งผู้หญิงเข้าทาบทามและทำการคุกคามทางโทรศัพท์ ดังนั้นถือว่าได้ล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของผู้นั้น⁽⁴³⁾

ง. กรณีอื่น ๆ

นอกจากกรณีต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ศาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการวินิจฉัยถึงกรณีอื่น ๆ มากมาย ซึ่งจะนำมาเป็นตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

กรณีที่ถือว่า เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

- การส่งหมาย เรียกให้ส่งบันทึกทางการเงินส่วนตัวของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่ความในคดี
- การที่นายแพทย์นำคนธรรมดา เข้าไปในห้องคนไข้ที่อยู่ในระหว่างการคลอดบุตร
- การที่เจ้าของร้านขายของติดตามโจทก์ไปหลังจากออกจากร้านแล้ว และเมื่อตามทัน ได้ค้นตามเสื้อผ้า และกระเป๋าถือของโจทก์ ต่อหน้าคนจำนวนมาก และก็ไม่พบอะไร จึงกลับร้าน

(42)

ดู คดี Shorter V. Retail Credit Co. (DC SC) 251 F Supp 329

(43)

ดู คดี Nader V. General Motors Corp. 31 App Div2d 392 298

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

- การสั่งตามอำนาจที่กฎหมายให้ไว้ในการตรวจกรุ๊ปเลือดในการดำเนินคดีแพ่ง
- การยอมรับฟังผลการตรวจเลือดที่ได้มาจากจำเลย ซึ่งไม่ได้ยินยอมในการตรวจนั้น ไว้เป็นพยานในคดีอาญา
- การที่นายแพทย์แจ้งไปถึงเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบว่า ใจทกป่วย เป็นโรคทางจิตและจะต้องได้รับการรักษา โดยมีได้มีการตีพิมพ์จดหมายดังกล่าว (44)

สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล Le respect de la vie privée ในประเทศฝรั่งเศส

ในประเทศฝรั่งเศสนั้น สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลดังได้กล่าวมาแล้ว ว่าเป็นสิทธิเสรีภาพประการหนึ่งได้รับการจัดอยู่ใน เสรีภาพในสถานะของบุคคล

รัฐบัญญัติลงวันที่ 17 กรกฎาคม 1970 ได้ระบุถึง สิทธิในเรื่องเกี่ยวกับภาพถ่ายและการเคารพในเรื่องสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ในมาตรา 22 ซึ่งมาตรา 22 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 9 วรรคแรกของ Code civil อันมีหลักการดังต่อไปนี้คือ บุคคลแต่ละคนนั้นย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเคารพสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลตามกฎหมายฉบับนี้ ผู้พิพากษาสามารถที่จะออกคำสั่งหรือมาตรการใด ๆ เพื่อจะระงับการคุกคามต่อชีวิตส่วนบุคคล

มาตรา 23 ของรัฐบัญญัตินี้ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขมาตรา 368 ถึง 372 แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยระบุโทษตั้งแต่ 2 เดือน ถึง 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 5,000 ฟรังก์ หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อบรรดาบุคคลใด ๆ ที่เจตนาละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของผู้อื่นด้วยการฟังบันทึก หรืออาศัยวิธีการอื่นใดในการถ่ายทอดคำพูดของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใด โดยที่บุคคลผู้นั้นไม่ได้ให้ความยินยอมหรือมีการระบุหรือถ่ายโอนภาพถ่ายของบุคคลโดยวิธีการใด ๆ โดยบุคคลนั้น ๆ ไม่ได้ให้ความยินยอม รัฐบัญญัติฉบับนี้ได้อ้างถึงการปฏิบัติกรต่าง ๆ ของนักหนังสือพิมพ์ที่ใช้เลนส์ซูม

(44)

รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลข้างต้น นับจากหัวข้อที่ 3 เป็นต้นมา ในหัวข้อ "ทฤษฎีที่รองรับสิทธิ" เป็นรายละเอียดของสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของประเทศสหรัฐอเมริกา ในเรื่องสิทธิส่วนบุคคลนี้ ดูเพิ่มเติมได้จาก Oscar S., Sattinger, J.D., "Privacy", American Jurisprudence, 2d 62, P.675-755

ในการถ่ายภาพหรือถ่ายหนัง เกี่ยวกับบรรดาบุคคลซึ่งมีชื่อเสียงทางการเมือง หรือทางการเมืองหรือทางภาพยนตร์ ฯลฯ อันก่อให้เกิดความไม่พอใจอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตามในกรณีเป็นสาธารณบุคคลก็มีการถือว่า ในบางกรณีก็ไม่เป็นการล่วงละเมิดเช่นกัน

อันที่จริงแนวความคิดในเรื่องสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลก่อนหน้านี้ เป็นเรื่องทางกฎหมายแพ่งอยู่แล้ว และศาลจะต้องเป็นผู้ระบุให้แน่ชัดว่า เรื่องใดบ้าง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองชีวิตส่วนบุคคล กล่าวคือ อำนาจของศาลก่อนรัฐบัญญัติปี 1970 ส่วนใหญ่แล้วในหลาย ๆ คดี ศาลจะเข้าไปพิจารณาแต่เฉพาะกรณีที่ เป็นคดีความในทางแพ่ง มิใช่เรื่องของกฎหมายอาญาและคำพิพากษาดัดสินหลายคดีได้ยืนยันในหลักการในเรื่องการเคารพต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น กรณีของสิทธิของ เอกชนคนหนึ่งในการที่จะมิให้ภาพถ่ายของตน เผยแพร่ออกไป ซึ่งมหาชนก็มีความเห็นชอบด้วยกับการเคารพสิทธินี้ คดีนี้เป็นกรณีของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งได้ตีพิมพ์ภาพถ่ายบุตรของ Gerand Phillippe ผู้เป็นนักแสดงซึ่งมีชื่อเสียงชาวฝรั่งเศส ภาพถ่ายดังกล่าวแสดงถึงการเจ็บป่วยอยู่ในเตียงของโรงพยาบาล คำพิพากษานี้ได้รับความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ซึ่งขอมหาข่าวอย่างครึกโครม⁽⁴⁵⁾ และระบุดังการเคารพต่อสิทธิของ เอกชนคนหนึ่ง ๆ ผู้เป็นเจ้าของรูปที่จะให้ภาพถ่ายของตน เผยแพร่ออกไปหรือไม่ก็ได้⁽⁴⁶⁾ กรณีการตีพิมพ์ภาพเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะไม่แต่เพียงเด็กจะต้องให้ความยินยอม ยังต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครอง

(45)

ดู คดี France Editions C/Phillippe, Cour de Paris, 13 Mars 1965, Gaz Pal., 1966. I.38; et Cour de cassation, 12 juillet 1966, D1967, J. 181, note Mimin

(46)

ดู คดี Societé Marcel Dassault C/Brigitte Bardot, Trib.Gda. Inst. Scine, 24 november 1965, Gaz. Pal., 1966. I37 หรือ Belmondo C/S France éditions et publication et Lazareff, Trib. Gde. Inst. Seine, 13 mars 1968, Gaz. Pal., 1968. I. 379.

ของ เด็กนั้นด้วย⁽⁴⁷⁾ เช่นเดียวกับการตีพิมพ์ข่าวและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตการสมรสของบุคคลผู้หนึ่ง เกี่ยวกับการ เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงหรือผู้ชายอื่นตามที่มีการกล่าวอ้างถึง หรืออ้างว่าดาราดูนั้นมีความสัมพันธ์กับ ฯลฯ ถือว่าเป็นการกระทบกระเทือนต่อการ เคารพสิทธิในชีวิต ส่วนบุคคล เช่นกัน⁽⁴⁸⁾

แนวความคิดในเรื่อง เกี่ยวกับคุกคามต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลนี้ บางครั้งก็มีวิธีการกล่าวอ้างกันอย่างกว้างขวางมากที่สุด เช่นที่ศาลแห่งกรุงปารีสได้มีคำวินิจฉัยว่า การคุกคามดังกล่าวจะ เกิดขึ้นถ้าหากมีการตีพิมพ์ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือที่อยู่ส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งโดยบุคคลนั้นไม่ต้องการหรือยินยอม แต่ก็มีข้อจำกัดในกรณีผู้เสียหายนั้นเอง เป็นผู้ก่อให้เกิดขึ้น เช่นบุคคลนั้นต้องการที่จะโฆษณาตัวเองในลักษณะนี้จะไม่ เป็นการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

สำหรับการดักฟังทางโทรศัพท์ (Les écoutes téléphoniques) นั้นในประเทศฝรั่งเศสถือว่า เป็นการละเมิด เสรีภาพในการรักษาความลับ (Le secret de la correspondance) อัน เป็น เสรีภาพประการหนึ่งใน เสรีภาพในสถานะของบุคคล เช่นกัน

การดักฟังทางโทรศัพท์ที่มีขึ้นในฝรั่งเศสนั้นในปัจจุบันมีแนวโน้มจะมีมากขึ้น โดยมากใช้ดักฟังบุคคลผู้มีชื่อเสียงต่าง ๆ กรณีที่มีชื่อเสียงของฝรั่งเศสในเรื่องนี้ คือกรณีของ Canard enchaîné ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ เสียดสีอันมีชื่อ เรื่องที่เกิดขึ้น เป็นการพยายามดักฟังรวมทั้งบันทึกคำพูดต่าง ๆ ที่มีขึ้นในสำนักงานของหนังสือพิมพ์แห่งนี้โดย ฝ่ายตรวจตราความเรียบร้อยและสวัสดิการของรัฐ ซึ่งเรียกกันว่า D.S.T. และเรื่องนี้ได้กลายเป็นปัญหาทางการเมืองอันยิ่งใหญ่ของฝรั่งเศส รัฐสภาของฝรั่งเศสซึ่งขณะนั้นรัฐบาล เป็นผู้คุม เสียงข้างมากในสภาได้ปฏิเสธไม่ให้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับ เรื่องนี้ด้วยคะแนนเสียงหวุดหวิดคือ 258 ต่อ 217 การสอบสวนเรื่องนี้ในช่วงแรกไม่อาจดำเนินไปได้ เพราะฝ่าย D.S.T. ไม่ยอมให้ความร่วมมือและผู้อำนวยการ D.S.T. ก็ไม่ยอมมาปรากฏตัวให้การ เรื่องดังกล่าวนี้เกิดขึ้นเมื่อปี 1973

(47)

ดู คดี Etablissements X c/Docteur Y., Cour d' Aix, 19 décembre 1968, D. 1969, J.p.205

(48)

ดู คดี Ici Paris C/R. Gall, Gaz Pal., Cour de Paris, 7 avril 1965, Gaz. Pal., 1966. I.41 และคดี Anne V. c/Cine Revue, Trib. Gde. Inst. Scine, 7 novembre 1968, D.1969. Som. p.35

หลังจากการเลือกตั้งในปี 1974 ประธานาธิบดีคนใหม่ได้ให้มีการยกเลิกการดักฟังทางโทรศัพท์ของหน่วยงานของรัฐทุกชนิดถ้ายังมีอยู่ รวมทั้งให้ทำลายบรรดาเอกสารข้อมูลต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการดักฟังนั้น แต่อย่างไรก็ตามในเดือนธันวาคมรัฐมนตรียุทธศาสตร์ของประเทศไทยก็ประกาศว่า การดักฟังทางโทรศัพท์จะมีอยู่ในบางกรณีเช่น ในการป้องกันความปลอดภัยของฝรั่งเศส การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

ส่วนคดี Canard enchainé นั้น ผู้พิพากษาซึ่งทำหน้าที่สอบสวนคดีนี้ไม่ยอมรับคำปฏิเสธของ D.S.T. ในการที่จะไม่ให้เจ้าหน้าที่ของตนมาให้การ โดยไม่ยอมรับว่าเจ้าหน้าที่เหล่านั้นจะอยู่เหนือกฎหมาย และในที่สุดการสอบสวนดังกล่าวก็สามารถจะดำเนินต่อไปได้ ในเดือนมิถุนายน 1975⁽⁴⁹⁾

การคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลในปัจจุบัน

ดังที่กล่าวมาแล้วถึงสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (right of privacy) ว่ามีการยอมรับไว้โดยปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการยอมรับถึงสิทธินี้ในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ อเมริกา และฝรั่งเศส รวมทั้งได้นำเอาคำจำกัดความ ลักษณะทั่วไป กำเนิด และประวัติ ฯลฯ ซึ่งได้มีการกำหนดไว้อย่างเด่นชัดในประเทศอเมริกาแล้วไว้เพื่อประกอบความเข้าใจว่าสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลมีความหมาย ขอบเขต ฯลฯ อย่างไร อนึ่งการรับรองคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในแต่ละประเทศอาจแตกต่างกันออกไปในรายละเอียด ตลอดทั้งอาจมิได้ใช้คำเรียกชื่อสิทธินี้ว่า คือ right of privacy ก็ได้

ในที่นี้จะมุ่งพิจารณาถึง การรับรองคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลหนึ่ง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ตามรายงานของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Commission on Human Rights) ของสหประชาชาติ ลงวันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1967 ว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน และพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Human Rights and Scientific and Technological Developments) ในส่วนที่ว่าด้วยสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอันเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ได้รายงานในเรื่องนี้ไว้ดังต่อไปนี้

(49)

ดู Claude-Albert Colliard, op.cit., p.322-331

“สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

A. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

เกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอัน เกี่ยวเนื่องมาจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นั้น รัฐบาลของประเทศออสเตรเลีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และญี่ปุ่นได้แสดงออกในเรื่องนี้ไว้อย่างแจ่มชัด โดยรัฐบาลออสเตรเลียได้รายงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรดังนี้

“ในขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของออสเตรเลียได้เตรียมร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครอง เอกชนจากผลร้ายต่อสิทธิมนุษยชนอัน เกิดจากการใช้กระบวนการทางข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวยังมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้โดยยึด เอกสารของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ เป็นแนวทาง”

ส่วนรัฐบาลของสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมันได้แจ้งว่า

“ในขณะที่ในอดีต เป็นที่ยอมรับว่ามีความจำเป็นที่จะต้องคุ้มครองข้อมูลข่าวสารจากการเข้าถึงข้อมูลนั้น ๆ โดยมีขอบ แต่ในปัจจุบันร่างรัฐบัญญัติ เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสภา Bundestag โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 14 ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกข้อกำหนดคุ้มครองข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับภาคแรงงานและการสังคมได้ ทำให้ผู้ดำเนินธุรกิจทั้งหลายจำต้องปรับมาตรการคุ้มครองดังกล่าวของตนให้เหมาะสมตามข้อบังคับดังกล่าวด้วย”

และรัฐบาลญี่ปุ่นได้แถลงว่า

“ในญี่ปุ่นการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานการบริหารของรัฐยังคงเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทิศทางดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดการโต้แย้ง เกี่ยวกับการคุ้มครองชีวิตส่วนบุคคลซึ่งอาจจะได้รับผลร้ายอัน เนื่องมาจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์กันอย่างกว้างขวางแพร่หลายทั่วไป

ตัวอย่างในเรื่องนี้ก็คือ ในหมู่ของสมาชิกสภา Diet และในหมู่สื่อมวลชน ได้มีการเห็นว่ามาตรการคุ้มครองชีวิตส่วนบุคคลจะต้องมีขึ้นให้สอดคล้องกับพัฒนาการใหม่ ๆ ในระบบการเก็บข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน”

B. การจำกัดการใช้คอมพิวเตอร์

รัฐบาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรว่า การปรับปรุง ขึ้น ใหม่ในภาคธุรกิจของวิสาหกิจอันไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

“การกำหนดขอบ เขต เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่สามารถจะ เก็บรวบรวมไว้ได้

- กำหนดโดยละเอียดถึง เอกสารที่จะใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ให้ต้องตามระดับการคุ้มครองที่กำหนดไว้ใน เรื่องข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ เอกชนคนหนึ่ง ๆ

- กำหนดถึงสิทธิในการ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร

- เพิ่มข้อกำหนด เพื่อการพัฒนากระบวนการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร และได้ถามว่าผลที่ได้จากการคุ้มครองดังกล่าว เป็นสิ่งที่ชอบหรือไม่ เมื่อคำนึงถึงราคาที่ต้องเสียไป

- กรณีอื่น ๆ ซึ่งจะต้องมีการระบุไว้ให้ชัดเจน โดยความร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรม ระหว่างตัวแทนของนายจ้างและสหภาพในทางการค้าและองค์กรของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ในด้านนี้”

และได้มีการชี้ต่อไปโดยรัฐบาลของสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมันว่าในเรื่อง เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมหลักฐานข้อมูลส่วนบุคคลในการรักษาความปลอดภัยนั้น ปัญหาในภาคคุ้มครองในเรื่องนี้จะต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ

รัฐบาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันได้รายงานในเรื่องร่างกฎหมายเพื่อคุ้มครอง
ต่อการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยกระบวนการทางข้อมูลที่มีขอบทั้งในภาครัฐบาลและ เอกชนว่า

"ร่างกฎหมาย เพื่อป้องกันการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยกระบวนการทางข้อมูลข่าวสาร
ที่มีขอบ (ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน) ได้บรรจุหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ เพื่อให้ให้มีการปฏิบัติตาม
ในการเก็บสะสมข้อมูลส่วนบุคคลโดยการใช้คอมพิวเตอร์เก็บเอกสาร กล่าวคือตามมาตรา 2
วรรค 3 กระบวนการด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมทั้งการเก็บสะสม ดังต่อไปนี้สามารถยอมรับ
ได้ เป็นหลักทั่วไป

(1) โดยมีการตกลงยินยอมของบุคคลผู้เกี่ยวข้อง

(2) เป็นไปตาม Data Protection Act (หลังจากมีผลบังคับใช้แล้ว) หรือ
เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายอื่น

ความยินยอมต้องกระทำ เป็นหนังสือ" (50)

นอกจากนี้ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 กลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ได้
มีการออกอนุสัญญาเพื่อคุ้มครองในเรื่องนี้ กล่าวคือ Convention for the Protection of
Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data
ลงวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1981 ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส ก็ได้มี
การตรากฎหมายเพื่อคุ้มครองในเรื่องนี้เช่นกัน โดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการตรากฎหมาย
ว่าด้วยสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Privacy Act) ปี 1974 ประเทศอังกฤษ เพื่อเป็นไปตามอนุสัญญา
ข้างต้นได้ตรากฎหมาย Data Protection Act 1984 ประเทศฝรั่งเศส มีการตราบัญญัติ
เลขที่ 78x17 ลงวันที่ 6 มกราคม 1978 เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร การจัดเก็บเอกสาร และ
เสรีภาพ (loi no78-17 du 6 janvier 1978 relative a l'informatique aux
fichiers et aux libertes; J.O 7 janvier 1978) ซึ่งรายละเอียดของกฎหมาย
เหล่านี้จะได้กล่าวต่อไปในบทที่ 4 ว่าด้วย โครงสร้างของการควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารและ
กฎหมายที่ใช้ควบคุม

เสรีภาพในข่าวสาร (Freedom of Information)

ปฏิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน Universal (Declaration of Human Rights)
มาตรา 19 ได้บัญญัติถึง เสรีภาพในข่าวสาร (Freedom of Information) ไว้ดังนี้

"ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความเห็นและความรู้สึกนึกคิด สิทธินี้รวมถึง
เสรีภาพที่จะสงวนความเห็นโดยปราศจากการสอดแทรก และในอันที่จะแสวงหา ได้รับ และ เผย
แพร่ข่าวสารและความคิดผ่านทางสื่อใด ๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงพรมแดน" (51)

(50)

Jame Arery Joyce, op.cit., P.734-735

(51)

Article "Everyone has the right to freedom of opinion and
expression; this right includes freedom to hold op is without in-
terference and to seek, receive and impart inform.. and ideas through
and media and regard regardless of frontiers

จากข้อความตามมาตรา 19 นี้เอง จึงอาจสรุปความหมายของเสรีภาพในข่าวสารได้ว่า เสรีภาพในข่าวสารคือสิทธิเสรีภาพในอันที่จะแสวงหา ได้รับ และ เผยแพร่ข่าวสารผ่านทางสื่อใด ๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงพรมแดน

ความสำคัญของเสรีภาพในข่าวสาร

ใน Resolution ที่ 59 (I) ของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้กล่าวถึงความสำคัญของเสรีภาพในข่าวสารไว้ดังนี้

“ เสรีภาพในข่าวสาร เป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์และ เป็น เกณฑ์แห่ง เสรีภาพทั้งปวง ซึ่งสหประชาชาติให้ความเคารพ ” (52)

นอกจากนี้ เสรีภาพในข่าวสาร กล่าวได้ว่ามีความสำคัญต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอีกด้วย กล่าวคือในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยมีหลักการพื้นฐานว่าประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และ เท่าที่การเข้ามีส่วนร่วมในการปกครองนั้นจะไม่ เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของการปกครองนั้นเอง การปกครองของรัฐย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งในด้านการให้ความคุ้มครองแก่ประชาชน และการกำหนดหน้าที่ให้ประชาชนต้องปฏิบัติ โดยเหตุนี้จึงจำเป็นที่ประชาชนควรต้องได้รู้ว่ารัฐได้ใช้อำนาจปกครองตนอย่างไรบ้าง เพื่อที่ประชาชนจะได้แน่ใจได้ว่าบรรดาสิทธิและ เสรีภาพที่ประชาชน เสียไป หรือต้องถูกจำกัดลงนั้น เป็นการคุ้มค้ำกับความคุ้มครองที่ตนได้รับจากรัฐแล้วหรือไม่ นอกจากนั้นในการจำกัดสิทธิและ เสรีภาพของประชาชนลง ควรมีการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าตามสมควรว่าสิทธิและ เสรีภาพของตนถูกจำกัดลงอย่างไร เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีได้ถูกต้อง เพราะสังคมในปัจจุบันมีความซับซ้อนมาก และรัฐบาลได้ออกกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ฯลฯ ต่าง ๆ มากมายมาใช้ในการปกครอง Ramsey Clark อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหรัฐอเมริกา เคยกล่าวว่า “ประชาชนจะต้องได้รู้รายละเอียดในการบริการของรัฐ บาล ถ้ารัฐบาลนั้น เป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และ เพื่อประชาชนที่แท้จริง ซึ่งถ้า เป็น เช่นนั้นแล้วกรณีจะไม่มีอะไรที่สามารถทำให้ระบบประชาธิปไตย (democracy) กลายเป็นความลับมืดมน (secrecy) ได้” โดยเหตุนี้การเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารราชการจะทำให้รัฐบาลมีความใกล้ชิดกับประชาชน และได้รับความนิยมจากประชาชนด้วย

(52)

Jame Avery Joyce, op.cit., P.756

James Madison อดีตประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาผู้เป็นกำลังสำคัญในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกของโลก ได้เคยกล่าวคำเตือนไว้ว่า "รัฐบาลของประชาชนที่ไม่มีข่าวสารให้แก่ประชาชนหรือไม่มีการให้ประชาชนได้รับข่าวสารเลยนั้น จะเป็นฉากเริ่มต้นของละครที่น่าไปสู่ละครดลกที่ไร้สาระ หรือโศกนาฏกรรม หรือทั้งสองอย่าง แต่ความรู้ในข่าวสารจะสามารถเอาชนะความไม่รับรู้ได้เสมอ โดยประชาชนผู้มุ่งมั่นที่จะได้ปกครองตนเองจะสามารถใช้ความรู้ที่ตนได้รับนั้น เป็นพลัง เพื่อการพิทักษ์ป้องกันตนเอง" กรณีจึง เป็นความจริงที่สะท้อนให้เห็นได้ว่า ประชาชนผู้ไม่ได้รู้เห็นผลงานหรือการบริหารของรัฐบาลนั้นอาจถูกหลอกลวงได้ง่ายเพียงใด นอกจากประชาชนทั้งหลายจะได้รับผลร้ายแล้ว ยังเป็นสาเหตุให้เกิดการคอร์รัปชัน และท้ายที่สุดก็นำไปสู่ความ เหวลแหลกของข้าราชการประจำอีกด้วย เมื่อความสำคัญจำเป็น เช่นนี้มีอยู่ในการปกครองระบบประชาธิปไตย จึงทำให้เกิดการยอมรับว่าประชาชนมีสิทธิที่จะรู้ (right to know) อยู่ประการหนึ่งในบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญให้ไว้ แต่เดิมมาความคิดกันว่าสิทธิที่จะรู้มีซ่อนอยู่ในตัวของสิทธิที่จะพูด (right to speak) และสิทธิที่จะพิมพ์โฆษณา (right to print) ซึ่งก็มีผู้โต้แย้งว่าไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะสิทธิที่จะพูดหรือสิทธิที่จะพิมพ์โฆษณา เป็นสิทธิในจำพวกการแสดงออก (right of expression) แต่สิทธิที่จะรู้นั้นกลับเป็นสิทธิในการได้รับหรือเข้าถึงข่าวสาร อย่างไรก็ตาม มีผู้เห็นว่าสิทธิที่จะพูดหรือสิทธิที่จะพิมพ์โฆษณานั้น จะไม่มีความหมายอันใดเลยถ้าขาดเสียซึ่งสิทธิที่จะรู้⁽⁵³⁾ โดยนัยนี้อาจกล่าวได้ว่า สิทธิที่จะรู้นี้มีลักษณะ เป็นสิทธิที่อยู่ในสิทธิ เสรีภาพในข่าวสารนั่นเอง

การรับรองและคุ้มครองซึ่งสิทธิเสรีภาพในข่าวสาร

เสรีภาพในข่าวสารนั้นนอกจากจะได้รับการรับรองหรือยอมรับว่าเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานของมนุษย์ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ในที่นี้จะได้พิจารณาถึงบทบัญญัติซึ่งแสดงถึงการรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในข่าวสารอย่างเด่นชัด เช่น Freedom of Information Act (FOIA) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และ Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data ของกลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจยุโรป เป็นต้น พึงสังเกตว่าการรับรองคุ้มครองเสรีภาพในข่าว

(53)

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์ , "อิสระของข่าวสาร", วารสารนิติศาสตร์

สารตาม FOIA ของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นไปในรูปของการให้สิทธิแก่ประชาชนทั้งปวง ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของฝ่ายบริหาร ส่วนการให้สิทธิแก่เอกชนคนหนึ่ง ๆ เข้าถึงข้อมูล ข่าวสารอันเกี่ยวข้องกับตนตามบทบัญญัติอื่น ๆ นั้น กล่าวได้ว่าเป็นการมุ่งที่จะคุ้มครองต่อสิทธิใน ชีวิตส่วนบุคคล (right of privacy) โดยตรง

การคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารตาม Freedom of Information Act (FOIA)

ของประเทศสหรัฐอเมริกา

กฎหมาย FOIA ของสหรัฐอเมริกาเป็นการยืนยันถึงหลักการที่ว่า ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งอยู่ในความครอบครองของฝ่ายบริหารนั้น เป็นของประชาชนชาวอเมริกัน การให้สิทธิในการ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้กับประชาชนทั้งหลายในการที่จะได้รับการ ประกันว่าจะมีการให้บริการทางสาธารณะในเรื่องของข่าวสารนี้ตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย มิใช่ตามหลักการของระบบข้าราชการ⁽⁵⁴⁾ FOIA นั้นได้เปลี่ยนแปลงหลักพื้นฐานจากเดิมที่ว่า "คุณอาจไม่เปิดเผยเอกสารอันใดก็ได้ เว้นแต่คุณมีเหตุผลที่จะเปิดเผย" มาเป็นหลักว่า "เอกสาร ต่าง ๆ จะต้องเปิดเผย เว้นแต่คุณมีเหตุผลที่จะไม่ยอมเปิดเผย"⁽⁵⁵⁾

กฎหมาย FOIA ได้รับความเห็นชอบใน ค.ศ. 1966 และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด หนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้ กฎหมายนี้ได้เปลี่ยนแปลงหลักการที่ว่า ประชาชน "มีความต้องการที่จะรู้" มาสู่ "สิทธิที่จะรู้" โดยมีหลักการดังต่อไปนี้คือ

- ผู้ซึ่งต้องการข่าวสารดังกล่าวนี้ นับแต่เมื่อไปไม่จำเป็นที่จะต้องแจ้งความประสงค์ในการที่ตนเองต้องการที่จะรู้ข่าวสารดังกล่าว

- เป็นหน้าที่ของรัฐบาลภายใต้การควบคุมของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องพิสูจน์ว่า ข่าวสารดังกล่าวนี้มีลักษณะ เป็นความลับอย่างไร ซึ่งแตกต่างกันก่อนหน้าที่รัฐบาลไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ แต่สามารถตัดสินใจได้ตามอำเภอใจเลยว่า สิ่งนี้เป็นความลับดังนั้นก็เปิดเผยไม่ได้

(54)

Rapport de la Commission National de l'Information et des Libertés (1978-1980), La Documentation Francais, P.181

(55)

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์, "อิสระของข่าวสาร", หน้า 142

- นับแต่นี้ไปห้ามฝ่ายบริหารถือว่าข้อความในเอกสารใด ทั้งหมดเป็นความลับ โดยยอมให้เพียงบางส่วน ข้อความบางตอน บางประโยคหรือบางคำ เท่านั้นที่สามารถจะระบุว่าเป็นความลับได้ ทั้งนี้จะต้องระบุไว้ข้าง ๆ ข้อความด้วยว่า โดยอาศัยกฎหมายใดที่อนุญาตให้ข้อความ เนื้อความ ประโยคหรือคำดังกล่าวนั้น เป็น เรื่องความลับ

ขอบข่ายการใช้กฎหมาย FOIA

กฎหมาย FOIA นี้เกี่ยวพันเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางด้านการปกครองซึ่งอยู่ในอำนาจของรัฐบาลกลาง ซึ่งไม่ได้รับการตีพิมพ์ในคำประกาศทางการ ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้ไม่ครอบคลุมไปถึงข้อมูลข่าวสาร ดังต่อไปนี้

- ข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลกลางซึ่งได้รับการตีพิมพ์แล้ว
- ข้อมูลข่าวสารซึ่งกำหนดไว้ว่าอยู่ในความครอบครองของบรรดามลรัฐต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่มาจากภาคเอกชน
- ข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลกลางซึ่งอยู่ในความครอบครองของฝ่ายนิติบัญญัติหรือตุลาการ รวมทั้งสิ่งที่เรียกกันว่า " เอกสารของประธานาธิบดี (dossiers du Président)"

นอกจากข้อจำกัดทั่วไปดังกล่าวนี้แล้วยังรวมถึง สิ่งที่เรียกว่า " déclassification" ซึ่ง เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่แน่นอนตามข้อจำกัดโดยกฎหมายภายใต้การควบคุมของศาล ฝ่ายปกครอง มีสิทธิที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

ในระหว่างที่มีการอภิปรายในสภา เพื่อที่จะระบุประเภทต่าง ๆ ให้แน่ชัดว่าข้อมูลข่าวสารประเภทใดบ้างที่จะไม่อยู่ภายใต้ขอบข่ายของกฎหมาย FOIA ก็ได้มีการยืนยันว่าจะต้องไม่มีการปฏิเสธโดยอัตโนมัติที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ๆ ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับโอกาสและความเหมาะสมเป็นกรณี ๆ ไปว่า ข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารนั้นแม้จะอยู่ในประเภทซึ่งระบุยกเว้นไว้ ๆ ประเภทตามกฎหมายนี้ ก็ยังสามารถที่จะนำมาเปิดเผยได้โดยคำนึงถึงสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นหลัก

ข้อยกเว้น ๑ ประเภทของกฎหมาย FOIA มีดังนี้⁽⁵⁶⁾

(56)

๑ Freedom of Information Act 1966, section 552 (b)

(1)-(9)

1. เอกสารซึ่งเกี่ยวข้องกับกำบังประเทศและนโยบายต่างประเทศ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยกฎหมายของฝ่ายบริหาร (executive order)

2. คำสั่งและกฎระเบียบภายในของเจ้าหน้าที่หรือบุคคลากรของฝ่ายบริหาร

ข้อยกเว้นประการที่สองนี้ ศาลได้ตีความอย่างยืดหยุ่นเป็นกรณี ๆ ไป อาทิเช่น ศาลเคยยืนยันไม่ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ที่จอดรถของข้าราชการต่อบุคคลที่สาม เป็นต้น ตัวอย่างกรณีอื่น ๆ ในทางตรงข้าม เช่น ศาลสูงของสหรัฐอเมริกา ได้วินิจฉัยว่าการรวบรวมข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งว่าด้วยเรื่องการค้าเงินเป็นกรณี ๆ ไป โดยเฉพาะการลงโทษทางวินัยเกี่ยวกับนักเรียนของโรงเรียนทหารอากาศนั้นสามารถที่จะเปิดเผยได้ ทั้งนี้เพราะ เอกสารดังกล่าวนี้ เป็นที่สนใจของสาธารณชนเพียงพอที่รัฐบาลไม่อาจจะครอบครองข้อมูลข่าวสารนั้นไว้แต่ผู้เดียว กรณีนี้เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนักเรียนโรงเรียนทหารอากาศ ซึ่งการศึกษาของบุคคลเหล่านี้ ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินและเป็น เรื่องซึ่ง เกี่ยวพันกับอนาคตของนักเรียนโรงเรียน ทหารอากาศจึงเปิดเผยได้ (57)

3. ข่าวสารประเภท *déclassifiées* ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งห้ามการเปิดเผยตามกฎหมายอื่นที่ได้กำหนดไว้แน่ชัด

4. ข้อมูลข่าวสารว่าด้วยความลับในการดำเนินธุรกิจ

5. บันทึกและรายงานเตรียมการในการตัดสินใจ ภายในของฝ่ายบริหาร

ในเรื่องนี้ตามคำพิพากษาของศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้วางข้อจำกัดในการตีความในกรณีนี้ไว้ 2 ประการด้วยกันคือ

- ทันทักที่การตัดสินใจดังกล่าวได้กระทำขึ้นแล้ว การอ้าง "déclassification" เพื่อมิให้ต้องเปิดเผยข้อความดังกล่าวจะกระทำมิได้
- แม้กระทั่งในระหว่างเตรียมการตัดสินใจนั้น ข้อมูลใด ๆ ก็ตามซึ่ง เป็นเรื่องข้อเท็จจริงล้วน ๆ มิใช่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ การตีความ หรือการเสนอทางเลือก ข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริงล้วน ๆ ดังกล่าวนั้นสามารถจะเปิดเผยได้ยกเว้นแต่ว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ไม่สามารถแยกได้จากกระบวนการตัดสินใจ

(57)

ดู คดี Rose V.Dt. of the Air Force - 425 U.S. 352 (1 76)

6. การคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Protection of Privacy)

ในกรณีนี้ถือว่า "สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล" มีคุณค่าเหนือกว่า "สิทธิในการที่จะได้รู้ข่าวสาร" ข้อยกเว้นนี้ได้กำหนดขึ้นมาเพื่อที่จะครอบคลุมคำขอเพื่อที่จะได้รู้ข้อมูลข่าวสารบางประการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวของบุคคลอื่น นอกเหนือจากที่เกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งขอข้อมูลข่าวสารนั้น

7. บันทึทหรือ เอกสาร เกี่ยวกับ เรื่องการสอบสวนสืบสวน ซึ่งมุ่งหมายเพื่อที่จะให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตามข่าวสารข้อมูลหรือ เอกสารการสอบสวนสืบสวนดังกล่าวนั้นไม่อาจจะตีความได้ว่า เป็นเรื่องความลับเสียทั้งหมด เพราะเหตุว่า เอกสารบางประเภทหรือบางส่วนของเอกสารจะวิเคราะห์ตีความว่าไม่อาจเปิดเผยได้ต้อง เป็นไปตามหลัก เกณฑ์กฎหมายได้ระบุนำจำกัดไว้ กล่าวคือ

- เป็นการแทรกแซงต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณา
- เป็นการเสี่ยงต่อการทำให้การพิจารณาคดีนั้นขาดความยุติธรรม
- เป็นการรุกรานต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอันมิชอบ
- การเปิดเผยจะเป็นการเปิดเผยแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในกรณีนี้โดยทั่วไปแล้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบันทึกเอกสารของตำรวจ ของการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม หรือการหาข้อมูลข่าวสารในเชิงความลับ (intelligence information)
- เป็นข่าวสารซึ่งต้องการปกป้องหรือปิดบังเทคนิคในการสืบสวนบางอย่าง
- เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นการเสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของบรรดาบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับการตามกฎหมาย

8. ข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันการเงิน

ข้อยกเว้นนี้ เพื่อคุ้มครองต่อความมั่นคงทาง เศรษฐกิจของสถาบันการเงิน

9. ข่าวสารในทางธรณีวิทยาหรือภูมิศาสตร์บางอย่าง

การใช้สิทธิในการเข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร

กฎหมาย FOIA ยังได้กำหนดกระบวนการในการใช้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

(58)
 ของประชาชน กำหนดระยะเวลาที่ฝ่ายบริหารซึ่งได้รับคำร้องขอข้อมูลข่าวสารจะต้องแจ้งให้
 ทราบว่าจะปฏิบัติตามคำร้องขอดังกล่าวได้หรือไม่ กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำปฏิเสธคำร้องขอ
 นั้นได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อหัวหน้าหน่วยงานที่รับคำร้องขอ นั้น ถ้าได้รับการปฏิเสธ ผู้ร้องขอสามารถที่จะนำ
 เรื่องขึ้นสู่การพิจารณาของศาลได้

ฝ่ายที่เป็นผู้พิสูจน์ว่าข่าวสารใดไม่สมควรที่จะปล่อยออกไปยังผู้ร้องขอ ก็คือ ฝ่ายบริหาร
 อย่างไรก็ตาม เมื่อเรื่องขึ้นสู่การพิจารณาของศาล ฝ่ายบริหารไม่มีสิทธิที่จะไม่ส่งเอกสารดังกล่าว
 ให้แก่ผู้พิพากษาเพื่อพิจารณา ไม่ว่าเอกสารดังกล่าวนั้นจะเป็นเรื่องลับเพียงใด แต่เป็นหน้าที่
 ของศาลไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายบริหารในการที่จะวินิจฉัยตัดสินลักษณะการถือได้หรือไม่ ของข้อมูลข่าวสาร
 นั้นที่จะส่งไปยังผู้ร้องขอ ซึ่งศาลจะต้องตัดสินใน เรื่องนี้ภายในระยะเวลาอันสั้น ถ้าฝ่ายบริหาร
 เป็นฝ่ายผิดศาลอาจสั่งให้ฝ่ายบริหาร เป็นผู้ออกค่าธรรมเนียมและค่าทนายความให้แก่ผู้ร้องขอ
 นอกจากนี้ถ้าศาล เห็นว่าฝ่ายบริหารได้แสดงออกซึ่งการไม่ยอมให้ความร่วมมือต่อผู้ร้องขอข้อมูลข่าว
 สาร ศาลอาจจะร้องขอให้มีการดำเนินการในทางวินัยก็ได้⁽⁵⁹⁾

การคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสาร Convention for the Protection of In-
dividuals with regard to Automatic Processing of Person Data ของกลุ่มประเทศ
ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป

อนุสัญญาของกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้รับรองคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสาร
 (freedom of information) โดยกำหนดหลักการในเรื่องนี้ไว้ในบทที่ 3 มาตรา 12 ของ
 อนุสัญญา อันว่าด้วย กระแสแห่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลข้ามแดน (transborder data flows)
 และกฎหมายใน ดังมีเนื้อความดังต่อไปนี้

"1. บทบัญญัติดังต่อไปนี้ใช้บังคับการถือข้อมูลข่าวสารข้ามพรมแดนของรัฐ และข้อมูล
 ข่าวสารนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ผ่านกระบวนการอัตโนมัติ (automatic processing)
 หรือ เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่ง เก็บไว้เพื่อผ่านกระบวนการอัตโนมัติ

2. รัฐภาคีจะต้องไม่กระทำการห้ามหรือกำหนดให้มีการขออนุญาตถือข้อมูลข่าวสาร
 ส่วนบุคคล ไปยังอาณาเขตของรัฐภาคีอื่น เพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วน
 บุคคล แต่เพียงประการเดียว

(58)
 ดังจะได้กล่าวต่อไปในบทที่ 5

(59)
 ดู Rapport de la Commision National... (1978-1980), op.cit.,

๓. อย่างไรก็ตาม รัฐภาคีแต่ละรัฐมีอำนาจที่จะไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคสองได้ ดังนี้

(a) ทรายเท่าที่กฎหมายของรัฐภาคีนั้น ๆ ได้กำหนดข้อบังคับพิเศษไว้สำหรับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลบางประเภท หรือการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยวิธีอัตโนมัติ เพราะสภาพของข้อมูลหรือการจัดเก็บข้อมูลนั้น ๆ ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่รัฐภาคีอื่น ๆ ได้มีข้อกำหนดที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารหรือการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ไว้อย่างเดียวกัน

(b) เมื่อการส่งข้อมูลข่าวสารนั้นได้กระทำจากรัฐภาคีไปยังดินแดนของรัฐอื่นที่มีได้ เป็นภาคีแห่งสนธิสัญญานี้ โดยผ่านดินแดนของรัฐภาคีอื่น เพื่อหลีกเลี่ยงมิได้ การส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวถูกจำกัดตามกฎหมายของรัฐภาคีรัฐแรกที่กล่าวถึงในตอนต้นของวรรคนี้⁽⁶⁰⁾

ตามบทบัญญัติข้างต้นนี้แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของอนุสัญญานับนี้ที่จะคุ้มครองต่อเสรีภาพในข่าวสาร พร้อมไปกับการรับรองคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข้อมูลในด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอีกด้วย ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้จะมีผลผูกพันรัฐทั้งหลายที่เข้าร่วม เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานับนี้⁽⁶¹⁾ หลักการดังกล่าว เช่นว่านี้ กล่าวโดยสรุปก็คือ กำหนดไม่ให้รัฐภาคีห้ามการส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลข้ามพรมแดนหรือจำกัดการส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลข้ามแดน หากรัฐภาคีอีกฝ่ายหนึ่งได้ให้ความคุ้มครองต่อการจัดเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสาร เช่นว่านี้ ไว้อย่างเท่าเทียมกันกับรัฐภาคีฝ่ายแรกแล้ว ดังปรากฏในอนุมาตรา 2 และ 3 (a) ส่วนตามบทบัญญัติอนุมาตรา 3 (b) นั้น เป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายของรัฐภาคีฝ่ายหนึ่ง โดยอาศัยวิธีการส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังรัฐภาคีฝ่ายที่สอง ซึ่งมีการคุ้มครองในเรื่องการจัดเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเท่าเทียมกันกับรัฐภาคีฝ่ายแรก (ในกรณีเช่นว่านี้ รัฐภาคีฝ่ายแรกไม่อาจ

⁽⁶⁰⁾ ดู Chapter III Artical 12 ของอนุสัญญานับนี้

⁽⁶¹⁾ ตัวอย่างของผลผูกพันต่อรัฐภาคีแห่งอนุสัญญานับนี้ ดังปรากฏให้เห็นในมาตรา 12(4) ของ Data Protection Act ของประเทศอังกฤษ ที่กำหนดให้อำนาจ Registrar เป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจว่า จะออกหมายห้ามการส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ โดยต้องพิจารณาว่าจะ เป็นต้องออกกฎหมาย เช่นว่านี้ เพื่อป้องกันความเสียหายหรือความเดือนร้อนของบุคคลใด ๆ หรือไม่ และจำต้องคำนึงถึงความเหมาะสมทั่วไปในเรื่องความสะดวกในการส่งข้อมูลข่าวสารข้ามพรมแดนโดยเสรี ระหว่างสหราชอาณาจักร และรัฐหรือดินแดนอื่น

ห้ามหรือจำกัดการสื่อสารข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ตามที่อนุมาตรา 2 และ 3(a) ได้วางหลักไว้) และจากนั้น จึงสื่อสารข้อมูลข่าวสาร เช่นว่านั้นต่อไปยังรัฐอื่นที่ไม่ได้เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ซึ่งรัฐ เช่นว่านี้อาจมีการคุ้มครองในเรื่องการจัดเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่มากนักเพียงใดก็ได้ อันนับได้ว่าเป็นการป้องกันการที่รัฐอื่น เช่นว่านี้จะกลายเป็นดินแดนที่เรียกว่า "สวรรค์แห่งข้อมูล" (Data Heaven) หรือเป็น "แหล่งพักพิงแห่งข้อมูล" (Data Havens) นั้นเอง

ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security)

ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security) นั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าเป็นสภาวะเกี่ยวกับ ความธำรง รักษา ป้องกันชาติบ้านเมืองให้ดำรงอยู่อย่างปลอดภัยมีเอกราชและอธิปไตย ปลอดภัยจากการถูกคุกคามทั้งภายในและภายนอก (62)

คำว่าความมั่นคงนั้นมาจากภาษาอังกฤษว่า Security ซึ่งมีความหมายเป็นสองแง่คือแง่หนึ่งหมายความถึงความปลอดภัย ซึ่งภาษาไทยก็แปลว่า Security ว่า ปลอดภัยมานานแล้ว ความหมายในแง่นี้จึง เป็น เรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือการรักษาความปลอดภัยแง่ที่สอง หมายความถึงความมั่นคง ซึ่งหนักแน่นกว่าความปลอดภัยธรรมดา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องชาติ และความปลอดภัยของชาติ เช่น National Security ความมั่นคงแห่งชาติ National Security Council สภาความมั่นคงแห่งชาติ

พจนานุกรมศัพท์ทหาร ตามความหมายของคณะ เสนาธิการทหารสหรัฐ กล่าวว่า Security หมายถึง

1. การระวังป้องกัน - มาตรการที่หน่วยบัญชาการยึดถือ เพื่อป้องกันตนเองให้พ้นจากจากรุกรานหรือการจู่โจม

(62) กร นามภูษะคุ, "สื่อมวลชนกับความมั่นคงของประเทศ", นิเทศสาร 5. 4

(ก.พ. 20), หน้า 34

-ตาม Explanatory Report ของ Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data ได้อธิบายไว้ว่า ความมั่นคงแห่งรัฐ ความหมายในนัยดั้งเดิมหมายถึง "การปกป้องอธิปไตยแห่งชาติจากการคุกคามทั้งภายนอกและภายในรวมทั้งการปกป้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐ

2. ความมั่นคง-ความปลอดภัย-สภาพอัน เป็นผล เนื่องมาจากการจัดตั้งและรักษามาตรการป้องกัน เพื่อประกันให้มีสภาพที่ปลอดภัยจากการกระทำหรืออิทธิพลของฝ่ายศัตรู

3. การรักษาความลับ- เมื่อเกี่ยวกับเรื่องลับ คำนี้หมายถึง การจัดทำให้มีการป้องกันมิให้บุคคลผู้ไม่มีหน้าที่ล่วงรู้ข่าวสารที่เป็นความลับ ทั้งนี้เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

4. การระวังป้องกันให้ภารกิจส่งกำลังบำรุง ตลอดจนอายุยุทธโธปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง พ้นจากการโจมตี เพลิงไหม้ ถูกขโมย และถูกวินาศกรรม

ส่วนภาคินาโต กล่าวว่า ความมั่นคง คือสภาวะซึ่งเป็นผลจากการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันข่าวสาร ระบบการ องค์กรประกอบและยุทธโธปกรณ์ต่าง ๆ ให้พ้นจากการกระทำ หรืออิทธิพลของบุคคลที่เป็นศัตรู (63)

ในประเทศไทยนั้น คำว่าความมั่นคงแห่งชาตินั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านแตกต่างกัน ดังนี้

ความมั่นคงของชาติ เป็นสภาวะในการดำรงคงอยู่ของประเทศชาติอย่างปลอดภัยสงบสุข และพัฒนา ความปลอดภัย ส่วนใหญ่เป็นเรื่องทางการเมืองและการทหาร ความสงบสุข ส่วนใหญ่เป็นเรื่องทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ส่วนการพัฒนา ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ การทหาร และสังคม (67)

ความมั่นคงแห่งชาติ คือ สภาวะที่ทำให้ประชาชนในชาติสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วย ความมั่นใจในความปลอดภัยจากอันตราย ปราศจากความตื่นกลัวและความวิตกกังวลต่าง ๆ (65)

ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง สภาพที่ก่อให้เกิดความรู้สึกในความเชื่อมั่นในกิจกรรม ทั้งปวงที่จะทำให้อาณาเขตดินแดนของประเทศอำนาจอธิปไตยทางการเมือง หรือสิทธิผลประโยชน์สำคัญของชาติปลอดภัยจากการคุกคามใด ๆ (66)

(63) เรื่องเดียวกัน, หน้า 33

(64) อภิชาติ วีระธำรง, "ความมั่นคงของชาติ", หนังสืออนุสรณ์ประจำปีของ สมาคม

จิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย, หน้า 136

(65) สมชัย รักรวิจิตร, ดร.สมชัยตอบคำถามเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ, (กรุงเทพฯ

สยามการพิมพ์ 2521), หน้า 1

(66) สายหยุด เกิดผล, "ความมั่นคงแห่งชาติ", หนังสืออนุสรณ์ประจำปีของสมาคม

จิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย, หน้า 130

ความมั่นคงแห่งชาติ คือ ความเป็นปึกแผ่นของชาติ ซึ่งประชาชนภายในชาติร่วมกันสร้างขึ้นด้วยความสามารถในการแก้ปัญหา ทั้งจาก เหตุภายในและภายนอก ได้สำเร็จบริบูรณ์ทุกด้าน (67)

ความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกิจการที่กว้างขวาง เกี่ยวข้องกับกิจการอื่น ๆ ของประเทศมากมายหลายสาขา กิจการที่สำคัญได้แก่การป้องกันประเทศทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ การเศรษฐกิจ การสังคมและจิตวิทยา การรักษาความสงบภายใน เป็นต้น กิจการเหล่านี้เกี่ยวพันสนับสนุนส่งเสริม ซึ่งกันและกัน (68)

ความมั่นคงแห่งชาติ จำแนกออกได้ 5 ด้านด้วย ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเป็นผลดีผลร้ายต่อกัน ดังต่อไปนี้ (69)

1. การเมืองภายใน

ความมั่นคงทางการเมืองภายใน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารประเทศ รัฐบาลที่ขาดเสถียรภาพ มีการปกครองและการบริหารประเทศที่ไร้ประสิทธิภาพ ย่อมจะทำให้ประเทศชาติไม่มีความมั่นคงทางการเมืองภายใน ความไม่มั่นคงทางการเมืองภายในจะมีผลกระทบกระเทือนต่อการต่างประเทศ การเศรษฐกิจ การทหารและสังคม ประเทศอื่น ๆ จะให้การยอมรับนับถือและเชื่อมั่นน้อยลง การเศรษฐกิจก็จะชะงักงัน และไม่พัฒนาตามโครงการและแผนที่จัดทำไว้ การลงทุนก็จะน้อยลง ฐานะการเงินของประเทศก็จะได้รับผลกระทบกระเทือนไปด้วย

2. การเมืองระหว่างประเทศ

ประเทศซึ่งนับได้ว่ามีความมั่นคงทางการเมืองระหว่างประเทศอย่างดี เยี่ยมได้แก่ ประเทศที่ปราศจากความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งปลอดภัยจากการคุกคามและแทรกแซงจากประเทศ ซึ่งอยู่ห่างไกลกัน แต่มีลัทธิการปกครองที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังได้รับความสนับสนุนร่วมมืออย่างดีจากประเทศหรือกลุ่มประเทศทั้งหลายทั้งในและนอกองค์การระหว่างประเทศ เมื่อเกิดกรณีขัดแย้ง หรือปัญหาระหว่างประเทศ เป็นต้น ความมั่นคงทางการเมืองระหว่างประเทศนี้ก็จะมีส่วนช่วยให้การเมืองภายในมีความมั่นคงทั้งทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม และสามารถได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากต่างประเทศโดยง่ายและเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ

(67)

บุญชู โรจนเสถียร, ความคิดเห็นทางการเมืองของ บุญชู โรจนเสถียร,

(สำนักพิมพ์อิม เมจ 2525), หน้า 170)

(68)

อภิชาติ วีระอารัง, "ความมั่นคงแห่งชาติ", หน้า 140

3. การป้องกันประเทศ

ความมั่นคงด้านการป้องกันประเทศหรือการทหาร หมายถึง การที่ประเทศชาติปลอดภัยจากการคุกคามและแทรกแซงด้วยกำลังของประเทศอื่น และ เมื่อเกิดกรณีพิพาทหรือสงครามขึ้น กำลังป้องกันก็สามารถที่จะต่อสู้ป้องกันหรือสามารถเอาชนะเข้าศึกได้ ความมั่นคงปลอดภัยทางการป้องกันประเทศ หรือการทหารนี้ จะช่วยให้เสถียรภาพของรัฐบาลและความมั่นคงทางเศรษฐกิจดีขึ้น การเจรจาต่อรองระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศก็จะมีน้ำหนักดีขึ้น

4. เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจนั้น เป็น เรื่องกว้างมาก เกี่ยวกับการเกษตร การอุตสาหกรรม พลังงาน การขนส่ง โทรคมนาคม การคลัง การค้าในประเทศและระหว่างประเทศ ฯลฯ เมื่อเศรษฐกิจของประเทศดี ประชาชนก็จะมีรายได้สูงเพียงพอต่อการใช้จ่ายตามความจำเป็น รัฐบาลก็จะมีเสถียรภาพดี และสามารถจัดสรรงบประมาณในการสร้างเสริมกองทัพ กำลังตำรวจ และกำลังการป้องกันประเทศอื่น ๆ ได้เข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพในการป้องกันศัตรูภายนอกและป้องกันปราบปรามศัตรูภายในประเทศได้

5. สังคมจิตวิทยา

ความมั่นคงทางจิตวิทยา เป็น เรื่องเกี่ยวกับประชาชนพลเมืองในด้านสภาพความเป็นอยู่ ศาสนาและวัฒนธรรม การศึกษา การสาธารณสุข การประกอบอาชีพ การปฏิบัติราชการ อาชญากรรม ยาเสพติด สภาวะแวดล้อม ฯลฯ ประชาชนเป็นผู้มีส่วนการก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติทุกด้าน รวมทั้งด้านสังคมของตนเอง ประเทศที่มีสภาวะความมั่นคงทางสังคมที่จะช่วยให้การปกครองและบริหารประเทศกระทำ得สะดวก สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของชาติที่กำหนดไว้ การผูกสัมพันธ์และการติดต่อเจรจากับต่างประเทศก็จะมีประสิทธิภาพดี และยังสามารถรักษาประโยชน์ของชาติไว้ได้ นอกจากนี้ทางด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถพัฒนาให้เกิดผลผลิตสูง

ที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ความมั่นคงของชาติ เป็น เรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมของรัฐทุกด้าน ทุกสาขาซึ่งจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน ความมั่นคงอาจแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับความมั่นคงเพื่อความอยู่รอด (Survival) คงจะต้องยึดกำลังต่อสู้คือ ทหารไว้เป็นหลัก อีกระดับหนึ่งก็คือ ระดับความมั่นคงขึ้นความสมบูรณ์คือ การได้สมดุลกันระหว่างกิจกรรมในด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็น

อยู่ (70)

เมื่อพิจารณาถึงความหมายของความมั่นคงแห่งชาติแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความอยู่รอดของรัฐหนึ่ง ๆ และโดยเหตุที่ยากที่จะกำหนดลงไปโดยแน่นอนว่ากรณีใด ๆ หรือเรื่องใด ๆ เป็นเรื่องหรือกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ ดังนั้น จึงไม่อาจจะกำหนดไว้ล่วงหน้าให้แน่ชัดว่ากรณีใดถือได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ ฉะนั้น กรณีใดจะมีผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ จึงตกอยู่ในดุลยพินิจแห่งผู้มีอำนาจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะทำการพิจารณาประกอบกับพฤติการณ์แวดล้อม เป็นกรณี ๆ ไป และเมื่อมีสถานการณ์แห่งความจำเป็น เพื่อความมั่นคงแห่งชาติแล้ว การริตรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ลงบ้างในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นสิ่งที่อาจกระทำได้ตามความจำเป็นนั้น ดังปรากฏในช่วงเวลาที่ประเทศตกอยู่ในภาวะ สงคราม ที่มีการประกาศกฎอัยการศึก มีการตรวจตราข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งตรวจตราข่าวสารที่หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนจะเสนอต่อประชาชนในรัฐนั้น ๆ เหล่านี้ เป็นต้น

ความมั่นคงแห่งชาติ และบันทึกข้อมูลข่าวสาร

โดยเหตุที่ข้อมูลข่าวสารบางอย่างมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานของรัฐหนึ่ง ๆ และข้อมูลบางอย่างซึ่งอยู่ความครอบครองของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไม่อาจที่จะเปิดเผยได้ เนื่องจากอาจกระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นเอง อันอาจกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพของรัฐบาล และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติได้โดยอ้อม หรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นอาจที่ผลกระทบต่อความมั่นคงของได้โดยตรง และการปฏิบัติบางอย่างของรัฐบาลอาจเป็นไปโดยไม่เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้ประชาชนทราบอันเข้าลักษณะปิดประตูทำงาน ซึ่งบางอย่างก็ได้รับคำชี้แจงว่าต้องปฏิบัติไปเพื่อ "ความมั่นคงแห่งชาติ" แต่คำชี้แจงดังกล่าวก็มีใช้ว่าจะเป็นที่ยอมรับกันทุกครั้งไป เพราะการปฏิบัติงานโดยไม่เปิดเผยของรัฐบาลย่อมทำให้สิทธิของประชาชนต้องลดน้อยลงไป กระนั้นก็ตาม จะต้องยอมรับว่าโลกในยุคปัจจุบันมีความยุ่งยากซับซ้อนยิ่งกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก ในการปกครองประเทศนั้นมีอยู่บางส่วนบางตอนที่มีเหตุผลถูกต้องว่า การตัดสินใจบางเรื่อง จะต้องกระทำเป็นความลับ และเพื่อผลประโยชน์ของชาติโดยไม่เปิดเผย ตัวอย่างเช่น เรื่องแผนยุทธศาสตร์ป้องกันอันตรายจากอาวุธนิวเคลียร์ของประเทศ เป็นต้น แต่ก็มีบางส่วนบางตอน ซึ่งจะอ้างได้ยากกว่าเป็นเรื่องไม่ควรเปิดเผย ดังเช่นในกรณีของบทบาทของประเศสหรัฐอเมริกาในเวียดนามใต้ เชื่อกันว่า ถ้ามีการเปิดเผยชัดแจ้งและมีการอภิปรายกัน

ในเรื่องนี้ สหรัฐก็คงจะไม่ต้องเข้าสู่สงครามในอาณานิคม (71)

เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารบางอย่างไว้เป็นความลับ เพราะเหตุผลดังกล่าว อีกทั้งจำเป็นที่จะต้องได้มา ซึ่งข้อมูลข่าวสารบางประการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในกรณีที่เป็นข่าวสารซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติแล้ว กฎหมายของประเทศต่าง ๆ ก็ จะจำกัดมิให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารบางประเภทของเอกชนได้ ตัวอย่างเช่น

ตามกฎหมาย Freedom of Information Act ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ กำหนดยกเว้นข่าวสารบางประเภทจากการที่ต้องเปิดเผย ซึ่งในบางส่วนของข้อยกเว้นนี้ กล่าว ได้ว่าเป็นไปเพื่อเหตุผลในทางด้านความมั่นคงแห่งชาติในทางตรงและทางอ้อมนั่นเอง กล่าวคือ

- ข่าวสารอันเกี่ยวกับการป้องกันประเทศ และนโยบายต่างประเทศ
- ข่าวสารเกี่ยวกับคำสั่ง และกฎระเบียบภายในของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของฝ่าย บริหาร เพราะเหตุที่ว่ากฎและระเบียบปฏิบัติงานของส่วนราชการบางครั้งมีความสำคัญต่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของส่วนราชการ และกฎหรือระเบียบเหล่านั้นก็ไม่มีผลต่อเอกชน แต่อย่างใด

- ข่าวสารเกี่ยวกับบันทึกและรายงานเตรียมการในการตัดสินใจภายในของฝ่ายบริหาร ข้อยกเว้นนี้มิเพื่อคุ้มครองการปฏิบัติงานของส่วนราชการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอื่น เป็นเรื่องภายใน ของส่วนราชการแท้ ๆ ของประธานาธิบดี บินดอน บี. จอห์นสัน ได้กล่าวขณะลงนามประกาศ ใช้กฎหมาย ฉบับนี้ เมื่อปี ค.ศ. 1966 ว่า "บรรดาพนักงานของรัฐควรจะมีความสามารถติดต่อกัน

ได้อย่างเปิดเผยเต็มที่ โดยไม่ต้องถูกเปิดเผยให้ปรากฏแก่สาธารณะ" ผลดีจากข้อ

ข้อยกเว้นนี้มีสองประการคือ (1) ทำให้ข้าราชการมีเสรีที่จะพูดกันได้อย่างเต็มที่ในการพิจารณา เรื่องสำคัญต่าง ๆ และ (2) ป้องกันมิให้นโยบายต่าง ๆ ในการดำเนินงานของส่วน ราชการต้องถูกเปิดเผยเสียก่อนในชั้นเตรียมงาน ก่อนที่จะถึงเวลาอันสมควรเปิดเผย

- ข่าวสารเกี่ยวกับบันทึกหรือเอกสาร เกี่ยวกับการสอบสวนสืบสวนซึ่งมุ่งหมายเพื่อที่ จะให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อยกเว้นนี้มิเพื่อคุ้มครองการดำเนินงานของพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ ในการบังคับใช้กฎหมาย เพราะเอกสารเกี่ยวกับการสอบสวนไม่ว่าในคดีประเภทใดจะมีเรื่อง

เทคนิค ชื่อของสายลับ รายงานข่าวและ เอกสารแสดงความเห็นยังไม่ได้สรุปอีกมากมาย (72)

ตามกฎหมาย Privacy Act ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีข้อยกเว้นให้มีการเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากบุคคลผู้อยู่ในบันทึกข่าวสารในบางกรณี ข้อยกเว้นบางประการดังกล่าวนี้ก็จัดได้ว่า เป็นไป เพื่อความมั่นคงแห่งชาติในทางตรงและทางอ้อม เช่นกันกล่าวคือ ในกรณีที่การเผยแพร่ข่าวสารนั้น เป็นการเผยแพร่ต่อ

- เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจในการที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งการใช้ข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต้องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ
- สถาบันหรือองค์กรซึ่งมีสิทธิที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องขอذنทานุมัติ ได้แก่ รัฐสภาสหรัฐ ศาล สำนักงานสถิติ สำนักงานสำรวจสำมะโนประชากร ฝ่ายเอกสารสิ่งตีพิมพ์แห่งชาติ รวมทั้งบรรดาองค์กรทั้งหลายซึ่งมีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและในการดำเนินการในกรณีละเมิดกฎหมาย

ตาม Data Protection Act 1984 ของประเทศอังกฤษก็ได้บัญญัติถึงกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติไว้ในส่วนที่ 4 มาตราที่ 27 โดยยกเว้นสิทธิในการเข้าถึงข่าวสารอันเกี่ยวกับตนเองของเอกชนคนหนึ่ง ๆ และยกเว้นข้อห้ามเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางประเภทไว้ดังนี้

- ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติในส่วนที่ 2 ของกฎหมายนี้ และจากมาตรา 21 ถึง 24 ข้างต้น (73) ถ้าการยกเว้นนั้นกำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันความมั่นคงแห่งชาติ

- ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งไม่อยู่ภายใต้ข้อยกเว้นในอนุมาตรา (1) ข้างต้นอยู่ภายใต้ข้อยกเว้นจากบทบัญญัติห้ามเปิดเผยในกรณีใด ๆ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันความมั่นคงแห่งชาติ

(72) ดู ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์, "อิสระของข่าวสาร", วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 (2521) หน้า 68-75

(73) มาตรา 21-24 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิของบุคคลผู้ถูกจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนไว้ในข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ส่วนบทบัญญัติในส่วนที่สอง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนต่อ Registrar และการตรวจตราดูแลของ Registrar ฯลฯ

นอกจากนี้ตาม Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data ของกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ก็ได้บัญญัติยกเว้นไว้ในมาตรา 9 ของอนุสัญญาฉบับนี้เช่นกัน กล่าวคือ

- การที่จะผิดแผนออกไปจากบทบัญญัติมาตรา 5 , 6 และ 8 ของอนุสัญญาฉบับนี้ สามารถที่จะกระทำได้เมื่อการผิดแผนดังกล่าวได้กระทำขึ้นโดยกฎหมายของรัฐคู่สัญญาและบัญญัติขึ้น เพื่อ เป็นมาตรการที่จำเป็นในสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ในด้าน

(a) การป้องกันความมั่นคงแห่งรัฐ ความปลอดภัยแห่งสังคม, ประโยชน์ทางการเงินของรัฐหรือปราบปรามการกระทำความผิดอาญา

ตามรัฐบัญญัติของประเทศฝรั่งเศสฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 1978 ได้บัญญัติถึงกรณีเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติไว้ในมาตรา 39 โดยยกเว้นสิทธิการเข้าถึงข่าวสารอันเกี่ยวกับตนของบุคคลหนึ่ง ๆ โดยตรง หากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ ความมั่นคงแห่งชาติการทหารและความปลอดภัยสาธารณะ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นไปได้แต่โดยทางอ้อมเท่านั้น ดังจะดักกล่าวในรายละเอียดต่อไปในบทที่ 6

ความขัดแย้งระหว่างสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เสรีภาพในข่าวสารและความมั่นคงแห่งชาติ

จากความหมายและลักษณะของสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เสรีภาพในข่าวสารและความมั่นคงแห่งชาติดังกล่าว เห็นได้ว่าสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและ เสรีภาพในข่าวสารต่างก็ เป็นสิทธิขั้นมูลฐานอันสำคัญยิ่งของมนุษย์ และความมั่นคงแห่งชาติก็มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน เพราะหากรัฐหนึ่งใดปราศจากซึ่งความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ย่อมไม่อาจจะรักษาสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ ของประชาชนภายในรัฐนั้น ๆ ตามควร

ความขัดแย้งระหว่างสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและ เสรีภาพในข่าวสาร

โดยเหตุที่การคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารนั้นมุ่งที่จะคุ้มครองบุคคลหนึ่ง ๆ ในด้านข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนเอง ในขณะที่การคุ้มครองเสรีภาพในด้านข่าวสารมุ่งที่จะคุ้มครองสิทธิของบุคคลทั่วไปในการที่จะแสวงหาได้รับและ เผยแพร่ข่าวสารดังนั้นสิทธิและ เสรีภาพดังกล่าว จึงมีลักษณะที่ขัดแย้งซึ่งกันและกัน การที่จะมุ่งคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลแต่เพียงอย่างเดียวก็จะเป็นการขัดแย้ง เสรีภาพในด้านข่าวสาร และการที่จะมุ่งคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารแต่เพียงด้าน เดียวก็จะเป็นการบั่นทอนสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสาร เช่นกัน ตัวอย่างเช่น กรณีแรก เป็น เรื่อง เกี่ยวกับนายธนาคารที่แอบไปมีสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับ เลขานุการของตน และกรณีที่สอง เป็น เรื่อง เกี่ยวกับบุคคลผู้ก่อให้เกิดความก้าวหน้าอย่างใหญ่หลวงในการติดต่อสื่อสารด้วย

วิทย์⁽⁷⁴⁾ ทั้งสองกรณีนี้หากจะมุ่งคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลแต่เพียงด้านเดียวโดยไม่คุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารหรือสิทธิที่จะรู้ของสาธารณชนแล้ว หากบุคคลดังกล่าวในทั้งสองกรณีไม่ประสงค์จะเปิดเผยแล้วก็ไม่ว่าจะมีการเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าวได้ แต่ถ้ามุ่งที่จะคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารแต่เพียงประการเดียวทั้งสองกรณีก็สามารถที่จะเผยแพร่ได้ ไม่ว่าจะกรณีแรกนั้นจะเป็นเรื่องส่วนตัวอย่างยิ่งอันไม่ เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน เพียงใดก็ตาม

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีนี้ก็คือ เมื่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารและ เสรีภาพในข่าวสารต่างก็มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องได้รับความคุ้มครอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องก่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างทั้งสองสิ่ง ตัวอย่างในการก่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างทั้งสองสิ่ง เช่นในกรณีของ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการตรา Freedom of Information Act ขึ้นในปี ค.ศ. 1966 และตรา Privacy Act ขึ้นในปี 1974 โดยกฎหมายทั้งสองฉบับมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน FOIA มุ่งให้ความคุ้มครองต่อเสรีภาพในข่าวสารของประชาชน⁽⁷⁵⁾ ส่วน Privacy Act มุ่งที่จะให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าว (กฎหมายทั้งสองฉบับใช้ต่อข่าวสารซึ่ง เก็บ) รักษาไว้โดยหน่วยงานของรัฐบาลกลาง เช่นกัน) อย่างไรก็ตามกฎหมายทั้งสองฉบับก็ทำได้ขัดแย้งกันเองไม่⁽⁷⁶⁾ โดย FOIA นั้น ได้บัญญัติข้อยกเว้นในเรื่องการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

(74) ดู คดี Klein V. Mc Graw-Hill, Inc. (DC Dist Col) 263 F Supp, 919

คดีนี้ศาลถือว่าโจทก์ไม่มีสิทธิที่จะได้รับค่าชดเชยใด ๆ ตามฐานความผิดในการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของโจทก์ตามกฎหมายของรัฐนิวยอร์ก การที่จำเลยในคดีนี้นำรูปภาพโจทก์ไปตีพิมพ์ลงในหน้าที่สองของตำราและบรรยายว่าเป็นผู้ริเริ่มในการสื่อสารด้วยวิทย์และ เรื่องดังกล่าวเคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนหลายครั้งด้วยกัน ถือได้ว่าโจทก์ได้กลายเป็นบุคคลของสาธารณะและ เหตุการณ์ที่อ้างถึงในตำราดังกล่าวก็เป็น เรื่องเกี่ยวกับสาธารณะประโยชน์ ทั้งยังไม่เกิดขอบเขตอันสมควร และอันที่จริงแล้วการลงรูปภาพและการบรรยายสั้น ๆ ดังกล่าวเกี่ยวกับโจทก์เป็น การยกย่องโจทก์ อันเป็นที่น่าภูมิใจอย่างยิ่งด้วยซ้ำ

(75) ดู การคุ้มครองเสรีภาพในข่าวสารตาม FOIA ในบทนี้ข้างต้น

(76) ในหลักสำคัญกฎหมายทั้งสองหาขัดแย้งกันไม่ Privacy Act ออกมาเสริมในส่วนข้อยกเว้น FOIA แม้ว่าในรายละเอียดบางประการอาจมีความขัดแย้งอยู่ในตัวเองก็ตามดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

เอาไว้ และ Privacy Act บัญญัติให้ชัดเจนถึงความคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารโดยให้สิทธิบางประการแก่บุคคลผู้เกี่ยวข้องในการเข้าถึงข่าวสาร แก่ไข ฯลฯ ต่อข่าวสารอันเกี่ยวกับตนและยังได้ยกเว้นสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ และข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้ลบชื่อหรือ เครื่องระบุดังคนออกแล้วเพื่อประโยชน์ในทางสถิติ เบื้องต้น ดังจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดในบทถัดไป นอกจากนี้ตาม Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data ของประชาคม เศรษฐกิจยุโรป ซึ่งได้วางหลักการคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารเอาไว้ ในมาตรา 12 อนุมาตรา 2 ของอนุสัญญาฉบับนี้ยังได้วางหลักการคุ้มครอง เสรีภาพในข่าวสาร โดยระบุให้รัฐคู่สัญญา จะต้องไม่ห้ามการส่งข่าวสารข้ามแดนหรือจะต้องไม่บังคับให้การส่งข่าวสารข้ามแดนตกอยู่ภายใต้การอนุญาตพิเศษใด ๆ เพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนที่ว่าด้วย เสรีภาพในข่าวสาร และตัวอย่างกรณีอื่น ๆ เช่น ตาม Data Protection Act ของอังกฤษได้วางหลักการคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารไว้โดยห้ามการส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยนัยกลับกันการส่งข้อมูลข่าวสารซึ่งมิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลก็ย่อมจะกระทำได้และแม้ เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่ง เกี่ยวกับบุคคลก็อาจส่งได้ภายใต้ข้อยกเว้นบางประการ อันนับว่าเป็นการปรองดองกับ เสรีภาพแห่งข่าวสาร เช่นกัน อันจะได้กล่าวในรายละเอียดถึงข้อยกเว้น เหล่านี้ในบทถัดไป (77)

ความขัดแย้งระหว่างความมั่นคงแห่งชาติต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและ เสรีภาพในข่าวสาร

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วถึงความหมายของคำว่า "ความมั่นคงแห่งชาติ" ซึ่งเห็นได้ว่า มีความหมายที่กว้างขวาง และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ฉะนั้น เมื่อข้อมูลข่าวสารบางประเภทมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความมั่นคงแห่งชาติ รัฐจึงจำเป็นต้องรักษาข้อมูลข่าวสารดังนั้นไว้เป็นความลับและอาจจำเป็นต้องใช้มาตรการบางอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้น ไม่ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นจะเป็นข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวข้องกับบุคคลหนึ่งใดก็ตาม โดยนัยนี้ความมั่นคงแห่งชาติจึงมีความขัดแย้ง

(77) Data Protection ของประเทศอังกฤษนั้น ได้ตราขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาในเรื่องนี้ของกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจยุโรปที่อังกฤษเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งมาตรา 12 ของอนุสัญญาฉบับนี้ก็เพื่อปรองดองกับการรับรองกระแสแห่งข่าวสารข้ามแดนโดยอิสระที่รับรองไว้ใน European Human Rights Convention มาตรา 10

ต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและ เสรีภาพในข่าวสาร เพราะการที่รัฐรักษาข้อมูลข่าวสารนั้น เป็นความลับ หรือใช้มาตรการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร ถ้าหากข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เกี่ยวข้องกับ เอกชน คนหนึ่ง ๆ ก็ย่อม เป็นการกระทบต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลนั้น เพราะบุคคลดังกล่าวจะไม่มี สิทธิทราบเลยว่ารัฐได้ เก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตน ทั้งไม่อาจทราบถึงชนิดและ เนื้อหาของข้อมูล ที่เก็บเกี่ยวกับตนว่าถูกหรือผิด และท้ายที่สุดยังไม่มีสิทธิตรวจสอบแก้ไขข้อมูลนั้น ๆ ได้เลย ส่วน เสรีภาพในข่าวสารนั้น เน้นถึงสิทธิที่จะแสวงหา ได้รับ และ เผยแพร่ข่าวสารอันนำมาซึ่งสิทธิที่จะรู้ ซึ่งสิทธินี้ เป็นของประชาคมทั้งมวล เมื่อข้อมูลข่าวสารของรัฐบางประ เภทอัน เกี่ยวด้วยความมั่นคง แห่งชาติถูกจำกัดไว้ เป็นความลับ ย่อมจะ เป็นการปิดกั้นต่อสิทธิที่จะรู้ของประชาชน อันเป็นการ ขัดแย้งต่อ เสรีภาพในข่าวสารโดยตรง

เมื่อความมั่นคงแห่งชาติมีความสำคัญสูงสุด สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและ เสรีภาพในข่าว สาร เป็นสิ่งอันมิอาจมองข้ามได้ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย จึงจำต้องก่อให้เกิดดุลยภาพ ระหว่างกันขึ้น เพื่อมิให้เกิดการดำเนินการเพื่อรักษาความมั่นคงแห่งชาติแต่เพียงด้าน เดียวจน บดบังสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ดังปรากฏในประ เทศซึ่งมีรูปแบบการปกครองแบบ เผด็จการ หรือนำไปสู่กระบวนการในการควบคุมสังคม (social control) หรือรัฐตำรวจ

ดังนั้นประ เทศเสรีประชาธิปไตยทั้งหลายจึงได้ตรากฎหมายขึ้นในลักษณะที่จะปรานี- ประนอมสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เสรีภาพในข่าวสาร และความมั่นคงของรัฐให้อยู่ในดุลยภาพที่เหมาะสมดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เทคนิคการจัดดุลยภาพดังกล่าวอาจแตกต่างกันบ้างในแต่ละประเทศ แต่หลักการคง เป็น เรื่องเดียวกันนั่นเอง ดังเช่นตาม FOIA ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้ กำหนดประ เภทข้อมูลข่าวสารที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเปิดเผยไว้อย่างแน่ชัด เพื่อมิให้การกำหนด ให้สิ่งใดเป็นความลับ ซึ่งอาจครอบคลุมเกินไปและอาจนำมาอ้างโดยไม่ชอบได้ ประ เภทข่าวสาร ที่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมายฉบับนี้ในหลายประการอาจกล่าวได้ว่า เป็นไปเพื่อ เหตุผลในด้านความ มั่นคงแห่งชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม และทั้งตาม Privacy Act ก็ได้ยกเว้นให้การเผยแพร่ ข่าวสารบางกรณี เป็นไปโดยไม่ต้องขออนุญาตจากบุคคลที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ข้อยกเว้นนี้เป็นไปเพื่อ เหตุผลด้านความมั่นคงแห่งชาติทั้งทางอ้อมและทางตรง เช่นกันส่วนตาม Data Protection Act ของประเทศอังกฤษนั้น ถ้าเป็น เรื่องความมั่นคงของชาติแล้ว⁽⁷⁸⁾ เอกชนอาจถูกจำกัดสิทธิบาง

(78) ดูรายละเอียดในหัวข้อ ความมั่นคงแห่งชาติในบทนี้ ข้างต้น

ประการแรก เกี่ยวกับข้อมูลของตนเอง เช่น อาจถูกจำกัดมิให้เข้าถึงข้อมูลดังกล่าวเลย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้อำนาจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอาจใช้ประโยชน์จากข้อยกเว้นตามกฎหมายเพื่อประโยชน์แห่งตน เช่น ยกเอาความจำเป็นที่ต้องปิดไว้ความลับมาอ้างเมื่อเจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำผิดขึ้น และอาจใช้ข้ออ้างนี้ในกรณีที่รัฐบาลทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทต่าง ๆ โดยเห็นแก่พวกพ้องคนสนิทหรือเพราะเจตนาฉ้อโกง⁽⁷⁹⁾ ดังที่ จอห์น คาร์ดเนอร์ ผู้ก่อตั้งองค์การคอมมอนคอส ในรัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวไว้ว่า "การปกครองใด ๆ โดยมนุษย์ย่อมจะมีการใช้อำนาจโดยมิชอบได้"⁽⁸⁰⁾ ฉะนั้นจึงจำต้องกำหนดขึ้นตอนบางประการ เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์จากข้อยกเว้นตามกฎหมาย ซึ่งตามกฎหมาย FOIA ของประเทศสหรัฐนั้น นอกจากจะกำหนดประเภทข้อมูลข่าวสารไว้โดยชัดเจนชัดแล้ว เอกสารที่จะถือว่า เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศและนโยบายต่างประเทศอันจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเปิดเผยนั้นจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยกฎหมายของฝ่ายบริหาร และในกรณีที่ถูกปฏิเสธในการที่จะเข้าถึงข่าวสารตามกฎหมายนี้ ประชาชนผู้ร้องที่ถูกปฏิเสธมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อฝ่ายบริหารนั้น ๆ เองในขั้นต้น และถ้ายังได้รับการปฏิเสธอีกก็สามารถจะนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลได้⁽⁸¹⁾ ตาม Data Protection Act ของประเทศอังกฤษ ผู้มีอำนาจกำหนดข้อยกเว้นสิทธิของบุคคลที่ถูกเก็บข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ในด้านป้องกันความมั่นคงแห่งชาตินั้น คือ Minister of the Crown และการใช้อำนาจกำหนดข้อยกเว้นดังกล่าวนี้จะต้องปรากฏหลักฐานอันสมบูรณ์พอที่จะกำหนดให้มีข้อยกเว้นนั้น ๆ⁽⁸²⁾ ส่วนประเทศฝรั่งเศส ตามรัฐบัญญัติในเรื่องนี้ได้ให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารข้างต้น เป็นไปโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์ในระบบข่าวสารและเสรีภาพของประชาชนแห่งประเทศฝรั่งเศส (La Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés) (CNIL) หากคณะกรรมการเห็นว่าปฏิเสธคำร้องขอดังกล่าว ประชาชนผู้ร้องขอมีสิทธิที่จะนำคดีขึ้นสู่สภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (Conseil E'tat)

(79)

ดู ริชาร์ด ชเนเดอร์, "งานควบคุมรัฐบาล", หน้า 8

(80)

ดู ลอเรนซ์ ไอ. บาร์เรตต์, "องค์การคอมมอนคอส ผู้เฝ้าติดตามงานของรัฐบาล" เสรีภาพ ฉบับที่ 31, หน้า 42

(81)

ตาม FOIA ยังได้กำหนดให้ฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีหน้าที่จะต้องพิสูจน์ว่าข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะเป็นความลับอย่างไร

(82)

ดู Data Protection Act 1984, section 27

ซึ่งเป็นศาลปกครองชั้นต้นและชั้นที่สุดที่จะควบคุมคำวินิจฉัยของ CNIL. ว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และถ้าไม่ชอบด้วยกฎหมาย สภาที่ปรึกษาแห่งรัฐก็มีคำสั่งให้ CNIL. ดำเนินการตาม ที่ร้องขอได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย